

Notat

.....
MILJØMINISTERIET

Departementet

Koncernpolitisk Område
J.nr.
Ref. ssk
Den 7. september 2010

Besvarelse af spørgsmål 1-76

I forlængelse af den tekniske høring vedr. vandplanerne den 24. august 2010 har Venstres folketingsgruppe i første omgang stillet 76 spørgsmål. Miljøministeriets besvarelse af de 76 spørgsmål fremsendes hermed.

Efterfølgende (den 1. september) er der blevet stillet 19 spørgsmål yderligere, som vil blive besvaret og sendt til Venstres gruppe forud for den tekniske gennemgang, som afholdes den 15. september.

7. september 2010

Besvarelse af spørgsmål 1 – 60 fra Venstres gruppe af 29. august 2010

Spørgsmål 1

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til de vandplaner mm., der sendes i høring, at det ikke er de endelige planer der udsendes, men at der først efter høringsperioden vil blive udarbejdet endelige forslag?

Svar

Det vil tydeligt komme til at fremgå af de forslag til vandplaner der udsendes, at der er tale om en høringsudgave; dels vil det fremgå tydeligt på forsiden af alle planerne i overskriften " Forslag til Vandplan 2010-2015, Hovedvandopland xx. Høring, oktober 2010", og dels vil der øverst på alle siderne i planforslagene være anført med rød skrift: "HØRING".

I forslaget til indsatsprogrammet, som er et vigtigt afsnit i vandplanforslagene, står der anført ved flere virkemidler, at omfang og metoder først vil blive fastlagt i den endelige vandplan, når interessenter og andre myndigheder har været inddraget. Dette vil ligeledes fremgå af høringsbrevet.

Spørgsmål 2

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til de vandplaner mm., der sendes i høring, at der ikke sker ændringer i vandløbsregulativer m.v., før oplandet er kortlagt og konsekvenserne er beskrevet helt konkret for de enkelte arealer der påvirkes?

Svar

Udmøntningen af de endelige vandplaners indsatsprogram for vandløb vil blive vedtaget af kommunerne i de kommunale handleplaner. I følge vandløbsloven er kommunerne myndighed på dette område, og har derfor kompetencen til at udarbejde vandløbsregulativer i overensstemmelse med vandløbslovens regler om kortlægning, dokumentation o.l. Det vil blive præciseret i vandplanforslagene, at gældende love og regler skal følges omkring udformningen af vandløbsregulativer.

Miljøministeriet sikrer, at der udarbejdes det nødvendige kortgrundlag til udpegning af arealer der påvirkes. Arbejdet med et kortgrundlag er endnu ikke afsluttet. Det undersøges aktuelt, om ændret vedligeholdelse har særlige konsekvenser i forhold til omfanget af oversvømmede eller vådere arealer som følge af evt. forhøjet vandstand i dræn/opstrøms ved stuvning.

Med henblik på at vurdere, hvordan der skal kompenseres for konsekvenserne af den reducerede vandløbsvedligeholdelse, er der endvidere iværksat et udvalgsarbejde om at udvikle en enkel og administrativ smidig model for udbetaling af kompensation for evt. udbyttetab som følge af ændret vandløbsvedligeholdelse.

Der er afsat finansiering til kompensation i Grøn Vækst og MIM sikrer, at indsatsen holdes indenfor denne ramme.

Det er i øvrigt By- og Landskabsstyrelsens vurdering, at kommunerne generelt afventer vedtagelsen af de endelige vandplaner inden de iværksætter revision af vandløbsregulativer. Derfor forventes indsatsen omkring ophør med vandløbsvedligeholdelse iværksat tidligst fra 2012.

Spørgsmål 3

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til de vandplaner mm., der sendes i høring, at eksisterende dræn ikke stoppes/afbrydes før konsekvenserne er kortlagt og beskrevet konkret for de enkelte arealer der påvirkes?

Svar

Afbrydelse af dræn vil typisk ske som led i projekter om genopretning af vådområder eller i forbindelse med vandløbsrestaurering. Begge typer af projekter kan i henhold til henholdsvis naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven ikke gennemføres uden forudgående konsekvensvurderinger. Før et projekt kan gennemføres skal det endvidere i offentlig høring inden det godkendes af kommunen. Efter godkendelsen er der en 4 ugers klagefrist. Dette vil også være gældende for indsatser, der fremgår af de endelige vandplaner, og det vil blive præciseret i vandplanforslaget.

For så vidt angår evt. utilsigtede dræneffekter ved indsatsen om ophør med vandløbsvedligeholdelse – jf. besvarelse af spørgsmål 2.

Spørgsmål 4

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til vandplaner mm., der sendes i høring, at rørlagte vandløbsstrækninger ikke vil blive åbnet før konsekvenserne er kortlagt og beskrevet konkret for de enkelte steder?

Svar

Åbning af rørlagte vandløbsstrækninger er omfattet af vandløbslovens bestemmelser om vandløbsregulering/vandløbsrestaurering, hvorfor der skal udarbejdes konkrete projektforslag og konsekvensvurderinger inden et projekt kan godkendes og dermed udføres. Før et projekt kan gennemføres skal det endvidere i offentlig høring inden det godkendes af kommunen. Efter godkendelsen er der en 4 ugers klagefrist. Vandløbslovens bestemmelser vil også være gældende for indsatser, der fremgår af de endelige vandplaner, hvilket vil blive præciseret i vandplanforslagene.

Spørgsmål 5

Vil ministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå af teksten til vandplaner mm., at der vil blive givet fuld erstatning til den enkelte lodsejer, der modsvarer det faktiske tab, der opstår som følge af iværksatte foranstaltninger, indgreb mm.

Svar

Med Grøn Vækst aftalen er det fastlagt, i hvilket omfang der skal ske kompensation for de landbrugsmæssige konsekvenser i vandplanerne.

Kompensation til lodsejere, som skal ske inden for rammerne af landdistriktsprogrammet, udbetales årligt som en enhedssats, som er fastsat efter det forventede udbyttetab eller tab ved, at arealet ikke kan opdyrkes i samme omfang som tidligere. Kompensation, som skal ske inden for midler fra staten udbetales som engangserstatninger som følge af nedgang i handelsværdi.

Indsætserne vedrørende vandløbsrestaurering, fjernelse af spærringer og reduceret/ophør med vandløbsvedligeholdelse, udvidelse af randzoner til 10 meter, vådområder og fosfor reducerende ådale vil blive kompenseret/erstattet. De overordnede rammer for compensation vil blive beskrevet i de lovforslag om implementering af Grøn Vækst aftalen, som forventes fremsat i den kommende samling. De konkrete regler for compensation er/vil blive fastlagt i bekendtgørelser.

Indsatsen vedrørende efterafgrøder (både de nuværende lovpligtige efterafgrøder samt de yderligere efterafgrøder der målrettes i vandplanerne), neutralisering af kvælstofeffekt når der udtages jord til byer, veje og natur, ingen jordbearbejdning i efteråret og forbud mod pløjning af fodergræsmarker i visse perioder er generelle virkemidler, som ikke vil blive kompenseret. Denne tilgang med brug af generel regulering følger den normale lovgivningspraksis i forhold til landbrugets kvælstofgødskning. Reglerne på området er vedtaget i Folketinget i december 2009 med lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Udover miljø- og naturinitiativerne indeholder Grøn Vækst en række initiativer, som kan være med til at løfte landbrugets indtjeningsmuligheder fremover.

Spørgsmål 6

Vil miljøministeren sikre, at der gives fuld erstatning for de påtænkte udvidelser af randzoner omkring vandboringer til de berørte lodsejere, der modsvarer det faktiske tab?

Svar

Udvidelse af randzoner omkring vandboringer indgår i Grøn Vækst aftalen samt i lovforslaget som opfølgning på Grøn Vækst aftalen, der netop har været i høring. Lovforslaget medfører alene en forøgelse af det areal omkring vandboringer, hvorpå der ikke må anvendes pesticider. Det potentielle erhvervsøkonomiske tab i den forbindelse er meget begrænset. Udgangspunktet er, at beskyttelsesarealet i hele Danmark vil blive udvidet med 825 ha, svarende til et samlet økonomisk tab for landbrugserhvervet på ca. 0,6 mio. kr. årligt. Det må endvidere bemærkes, at hvis en enkelt landmand i dag har 5 boringer på sin bedrift, vil der ved pesticidfri dyrkning i udvidelsen af beskyttelseszonen fra 10 til 25 meter, være tale om et tab på ca. 600 kr. pr. år.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har udredt muligheden for at sikre compensation til lodsejerne ved hjælp af en kompensationsordning via landdistriktsmidlerne. Udredningen viste at administrationsomkostningerne vil blive uforholdsmæssigt store i forhold til det reelle kompensationsniveau. I lyset heraf vil MIM og FVM udrede, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at kompensere for kravet, herunder hvorledes et administrationsgrundlag for en kompensationsordning kan etableres og hvorledes kompensationsordningen og de administrative omkostninger kan finansieres. Regeringen vender tilbage til spørgsmålet.

Spørgsmål 7

Vil miljøministeren sikre, at finansieringen til dækning af fuld erstatning for tab til de enkelte lodsejere er på plads og til rådighed inden der iværksættes foranstaltninger, indgrib mm.

Svar

Der er med Grøn Vækst aftalen, som er udmøntet i Finansloven, afsat de fornødne midler til at iværksætte og gennemføre indsætser, også med hensyn til udbetaling af compensation og erstatning til de lodsejere der

eventuelt måtte lide et tab som følge af gennemførelse af en given indsats. Der henvises endvidere til svar på spørgsmål 5 fsva. hvilke initiativer, der gives compensation/erstatning til.

Det kan således bekræftes, at der forinden foranstaltninger iværksættes, vil være sikkerhed for, at der er finansiering til evt. compensation/erstatning.

Spørgsmål 8

Vil miljøministeren sikre, at der ikke iværksættes foranstaltninger, indgreb mm. overfor den enkelte lodsejer før forholdene/sagerne vedr. erstatning er afklaret og på plads.

Svar

Indsatser i de endelige vandplaner iværksættes ikke før der er sikkerhed for at evt. compensation/erstatning er på plads.

Spørgsmål 9

Er det korrekt, at referenceperioden for kvælstofudledningen i de foreløbige vandplaner fejlagtigt undlader at tage højde for opnået kvælstofreduktion som følge af indsatsen under VMP2, øget andel af slætgræs, mere N-effektive afgrøder, miljøgodkendelsesordningen, frivillige efterafgrøder, reduceret ammoniak fordampning m.v.?

Svar

Effekten af den omfattende miljøforbedring, som det danske landbrugs erhverv har gennemført siden midten af firserne indebærer, at kvælstofudledningen er faldet mærkbart frem til i dag. Der er fortsat en faglig drøftelse af, om man har set det fulde effekt af de miljømæssige forbedringer af landbrugspraksis, som erhvervet har opnået.

Allerede efter offentliggørelsen af midtvejsevalueringen af VMPIII i december 2008 kritiserede Landbrug og Fødevarer (L & F) konklusionerne om effekten af de forskellige virkemidler i vandmiljøplanen, udarbejdet af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU). Det er især den generelle udvikling i landbrugsproduktionen, som L & F vurderer giver en langt større og positiv effekt. Med den generelle udvikling menes bl.a. husdyrgodkendelserne, stigende udbytter samt afgang og separering af husdyrgødning. Ydermere mener L&F, at der udlagt flere frivillige efterafgrøder, som også har en miljøeffekt. Det kan oplyses at spørgsmålet indgår i den dialog med Landbrug og Fødevarer, Videnscenter for landbrug, DMU og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, som FVM og MIM har igangsat, jf. besvarelsen af spg. 10.

I Grøn Vækst indregnes en miljøeffekt fra virkemidlerne i VMPIII, og der er i udkast til vandplaner yderligere indregnet en reducerende effekt på kvælstofudledningen for følgende initiativer: Biogas, energiafgrøder samt den strukturudvikling, der betyder en øget andel af slætgræs, dvs. færre kvæg på græs.

Baseline (eller referenceperioden) udtrykker den tilstand, der vil være i vandområderne i 2015, hvis allerede vedtagne tiltag inden Grøn Vækst aftalen, som f.eks. vandmiljøplanerne, vedtagne naturgenopretningsprojekter m.v. gennemføres.

For indregning af effekter af vandmiljøplan II kan oplyses, at baseline i vandplanudkastene er beregnet ud fra fuld gennemførelse af Vandmiljøplan II, dog således at der er indregnet en forsinkelse af effekterne af vandmiljøplan I og II i områderne ved Limfjorden og Mariager Fjord.

Forsinkelsen skyldes de specielle geologiske forhold i netop de to nævnte oplande, som medfører, at udvaskningen fra landbrugsarealerne og hermed også effekten af tidligere indsats kan være mange år undervejs i grundvandet, inden den når frem til vandløbene. Forsinkelsen har kunnet påvises ud fra målinger i vandløbene gennem tid. Det er kun i oplandene til Limfjorden og Mariager Fjord, at dette har kunnet påvises.

Vandplanudkastene tager således højde for en forsinket kvælstofreduktion som følge af bl.a. VMP II i de oplande, hvor en sådan effekt på baggrund af målinger i vandløbene har kunnet påvises.

Referenceperioden for bestemmelse af bidraget fra åbent land og naturområder er opgjort som et gennemsnit over årene 2001-2005. Der er imidlertid en variation fra år til år i nedbøren og i andre forhold. Derfor bliver data korrigeret for denne variation og omregnes til et gennemsnit pr år, eller et såkaldt *normalår*.

Miljøministeriet skal bemærke, at det af den seneste overvågningsrapport fra Danmarks Miljøundersøgelse, 2009 (Vandmiljø og Natur 2008) fremgår - når der ses bort fra år til år variationer i nedbør og afstrømning - at der ikke har været en signifikant ændring i kvælstofudvaskningen i perioden 2003-2008.

Spørgsmål 10

Hvis den såkaldte baseline beregning skal korrigeres som følge af ovennævnte spørgsmål, hvor meget bliver det samlede N reduktionsbehov så mindsket?

Svar

I forbindelse med møder mellem Landbrug & Fødevarer og Miljøministeriet har L&F oplyst en alternativ opgørelse af baseline med en betydelig større kvælstofeffekt. Miljøministeriet har efterlyst dokumentation for denne større effekt. En revideret baseline kan både medføre en større eller en mindre kvælstofeffekt.

I forbindelse med kvælstofudvalget, der er nedsat som følge af Grøn Vækst aftalerne, er det aftalt at udredningsarbejdet skal indeholde konsolidering af baseline for det forventede indsatsbehov, jf. Grøn Vækst aftalen. Udvalget skal afslutte arbejdet i 2011. Kommissoriet vedlægges.

Miljøministeriet og Fødevareministeriet er i dialog med såvel Landbrug & Fødevarer og Videnscenter for Landbrug som DMU og DJF med henblik på yderligere at afklare de beregninger hhv. L&F og Miljøministeriet har baseret sig på. Resultatet heraf vil indgå i de endelige vandplaner.

Såfremt der fremkommer ny viden vil baseline blive rettet til i de endelige vandplaner.

Spørgsmål 11

Howdan vil et nødvendigt review af den såkaldte baseline 2015 blive behandlet i relation til de vandplaner, der planlægges sendt i høring i efteråret?

Svar

En revideret og konsolideret baseline vil kunne indgå i de endelige vandplaner, der skal vedtages i 2011, jf. svar på spm. 10. Det vurderes både hensigtsmæssigt og realiserbart, at såfremt der fremkommer ny viden, så korrigeres de endelige vandplaner.

Spørgsmål 12

Står det 100 % klart, at vandplanerne vil blive korrigeret, når den endelige baseline er fastlagt?

Svar

Ja. Det fremgår af udkast til høringsbrevet:

”Der vil sideløbende med den offentlige høring ske en konsolidering af baseline i vandplanerne”.

Den samme sætning vil ligeledes blive indsat i afsnit 1.3 Indsatsprogram og prioritering, efter 2. afsnit i de enkelte udkast til vandplaner.

Spørgsmål 13

Hvornår formoder myndighederne at have en konsolideret baseline, og hvordan tænkes dette indtænkt i vandplanerne?

Svar

Se besvarelsen på spm. 10.

Spørgsmål 14

Angående den såkaldte baseline review. Hvilke variable vil indgå i myndighedernes analyse? Der bedes om en opstilling heraf?

Svar

Baseline reviewet i kvælstofudvalget vil omfatte initiativer, der ikke er indregnet en effekt af i udkast til vandplaner, herunder ammoniakinitiativer, energiudnyttelse af husdyrgødningen i perioden 2010-2015, liberalisering af landbrugsloven, fradragsret og tilskud for energiafgrøder, tilskud til miljøteknologi, ændringer af matrikulære areal til dyrket i forhold til register for gødningsregnskab og ændring af reglerne for ingen jordbearbejdning.

Spørgsmål 15

Hvor stor en procentvis kvælstofreduktion til Flensborg Fjord er planlagt frem til 2015 dels fra det danske opland til fjorden, dels fra det tyske opland til fjorden? Hvor stor er den allerede opnåede kvælstofreduktion i hhv. Tyskland og Danmark?

Svar

Kvælstofbelastningen fra dansk side til Flensborg Fjord udgør ca. 18 kg N/ha. Frem til 2015 reduceres belastningen med 0,6 kg N/ha gennem allerede vedtagne indsatsplaner (Vandmiljøplan 1 og 2 mv.), svarende til 3 pct., og med yderligere 2,8 kg N/ha, svarende til 16 pct., gennem indsatsen efter Grøn Vækst (på grundlag af reduktion på 9.000 ton N på landsplan).

Kvælstofbelastningen fra tysk side til Flensborg Fjord udgør 14,5 kg N/ha. Frem til 2015 reduceres belastningen med 2,0 kg N/ha eller 13,8 pct.

Det er ikke muligt at oplyse konkret om den allerede opnåede kvælstofreduktion fra dansk side til Flensborg Fjord, men på landsplan er kvælstofafstrømningen til kystvande siden midten af firserne ifølge DMU's slutevaluering af Vandmiljøplan 2 og midtvejsevaluering af Vandmiljøplan 3 nedbragt med omkring 48 pct. Miljøministeriet har ikke oplysninger om allerede opnåede kvælstofreduktioner i Tyskland.

Spørgsmål 16

Hvor stor en kvælstofreduktion har Sverige planlagt frem til 2015 til vandområder som har forbindelse med danske vandområder?

Svar

De svenske vattenmyndigheder har i de vedtagne vandplaner lavet en beregning af, hvilke reduktioner af kvælstof der skal til, for at nå miljømålene. De svenske vattenmyndigheder planlægger at fjerne den beregnede mængde, der skal til for at nå miljømålene. For de fleste kystområder er målopfyldelsen udskudt til 2021, idet effekten af de planlagte kvælstofreduktioner ikke forventes at kunne ses fuldt ud allerede i 2015. Der er ikke redegjort for, i hvilken planperiode reduktionerne kommer til at foregå. Beregningen af reduktionerne er på grund af deres kompleksitet foreløbige. Beregningerne viser, at der i Øresundsområdet er behov for en reduktion på 2020 ton/år, svarende til 7,2 kg N/ha/år, svarende til 39 % reduktion. I oplande der afstrømmer til den centrale del af Østersøen har de svenske vattenmyndigheder beregnet et reduktionsbehov på 3536 ton/år, svarende til 0,7 kg N/ha/år, svarende til 13 % reduktion.

Spørgsmål 17

Hvorfor fokuseres der alene på kvælstof som virkemiddel til at nå god økologisk tilstand i marine områder, når videnskaben peger på andre parametre som stor betydning – fosfor, stenrev, muslingefiskeri mm. Her henvises til DMU forskningsprojekt MAFIA, hvor der bliver forsket i disse ting <http://www.mafia-alliance.org>.

Svar

Kvælstof er et plantenæringsstof, som i store koncentrationer kan medføre en voldsom algevækst. En algevækst, der kan betyde iltsvind med negative konsekvenser for de marine økosystemer. I nogle tilfælde kan fosfor dog være det næringsstof, der er bestemmende for algevæksten. I sådanne områder kan en indsats overfor fosfor derfor komme på tale.

Danmarks Miljøundersøgelser har i forarbejdet til vandplanerne beregnet, hvilke kvælstofkoncentrationer der er nødvendige for at nå god økologisk tilstand i de marine områder og det er disse beregninger der ligger til grund for de kvælstofindsatsbehov der er fastlagt i vandplanerne.

Undersøgelser tyder på at stenrev og muslingeopdræt, under bestemte forudsætninger, kan være med til at reducere behovet for kvælstofreduktion. Der er dog fortsat usikkerhed om disse virkemidlers effekt. Der er igangsat flere forskningsprojekter, der skal søge at verificere effekten af flere af disse virkemidler. Projekterne forventes at kunne levere resultater inden for et par år.

Som opfølgning på Grøn Vækst 2.0 aftalen er der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe under Finansministeriet, der skal se på den fremadrettede kvælstofregulering. I arbejdet indgår blandt andet en

analyse af alternative virkemidler som stenrev, muslingefiskeri, tanghøst, minivådområder mv. Arbejdet afsluttes i 2011.

Spørgsmål 18

Den danske kvælstofmålsætning er baseret på det såkaldte "ålegræsværktøj". Er det korrekt, at ålegræsværktøjet er alt for generelt til at kunne forudsige belastninger og tilstande i et enkelt vandområde?

Svar

Vandrammedirektivets miljømål - og dermed vandplanernes kvælstofmålsætning – fastlægges med udgangspunkt i en række såkaldte biologiske kvalitetslementer dvs. alger, planter (ålegræs), fisk og bunddyr. Selve processen med fastlæggelse af miljømålet er en proces der er koordineret af EU-Kommissionen og som er offentliggjort gennem en Kommissionsbeslutning. Vandplanernes "ålegræsværktøj" er først og fremmest brugt til at fastlægge indsatsbehovet for kvælstof i fjorde og andre lukkede kystvande, hvor afstrømningen fra de danske landområder er den betydeligste kilde til kvælstofpåvirkning, og hvor den atmosfæriske tilførsel samt kvælstoftilførsel fra åbne havområder er mindre betydende.

Det er Miljøministeriets vurdering, at ålegræsværktøjet giver en tilstrækkelig sikkerhed for at kunne vurdere belastning og tilstand i de enkelte vandområder. Miljøministeriet har dog, alt efter vidensniveau (de såkaldte V1 og V2 områder) søgt at imødekomme usikkerheder i indsatsberegningerne ved at nedjustere indsatsniveauet med de beregnende usikkerheder på 15 % og 25 % i hhv. V1 og V2 områder, og for V3 områder anvendes alene de generelle virkemidler.

Der er imidlertid fremsat spørgsmål fra Landbrug og Fødevarer om ålegræsværktøjet er tilstrækkelig sikkert. Miljøministeriet vil parallelt med høringen undersøge om de faglige synspunkter fra Landbrug og Fødevarer giver anledning til at justere på ålegræsværktøjet.

Spørgsmål 19

Er det korrekt, at ålegræsværktøjet ikke tager højde for forhold som temperaturændringer, P, muslingeskrab, stenrev, tilførsel af kvælstof fra åbne havområder m.v.

Svar

Det er korrekt, at der er en række faktorer, der kan påvirke dybdegrænsen for ålegræs. Mange af disse faktorer er der taget højde for i forslag til vandplanen.

Det er bl.a. på baggrund af udredninger fra EU besluttet ikke at tage højde for klimaforandringer – temperaturændringer - i den vandplan der nu ligger i udkast. I forbindelse med den næste vandplan, der efter direktivet skal foreligge i 2015 vil Danmark sammen med de andre EU-lande se på hvorledes temperaturændringerne bl.a. påvirker målsætningerne.

Fosfor kan have betydning i nogle fjordområder. For fjorde, hvor det er aktuelt er der i udkast til vandplanen opgjort et reduktionsbehov for fosfor. Fosfor reduktionsbehovet dækkes af flere af de virkemidler, der indgår i den generelle indsats.

Fysisk påvirkning fra bl.a. fiskeri med bundslæbende redskaber er også en af de faktorer som kan påvirke vækstbetingelserne for ålegræs, og hvor det er tilfældet, er der i forslag til vandplanen retningslinjer, der

sætter grænser for, hvordan fiskeriet må påvirke ålegræssets mulighed for at gro ud til den målsatte dybdeudbredelse.

Tilførsel af næringsstoffer fra åbne havområder vurderes ikke at påvirke de indre fjorde og kystområder, hvor ålegræsværktøjet er anvendt, nævneværdigt. I de mere åbne havområder (de såkaldte V3 områder) anvendes alene de generelle virkemidler.

Spørgsmål 20

Er det korrekt når Dansk Hydraulisk Institut skønner, at ålegræsset vil være forsvundet fra Limfjorden i 2019 alene som følge af stigende vandtemperaturer?

Svar

Der ligger en række skøn på hvorledes klimaforandringerne påvirker forskellige dyre og plantearter i Danmark. Blandt andet på baggrund af anbefalinger fra EU er det besluttet ikke at tage højde for klimaforandringer – temperaturændringer - i den vandplan, der foreligger i udkast nu. I forbindelse med den næste vandplan, der efter direktivet skal foreligge i 2015 vil Danmark sammen med de andre EU-lande se på hvorledes temperaturændringerne bl.a. påvirker ålegræs.

Vandplanens miljømål er fastlagt i en EU- Kommissionsbeslutning fra 2008. Vandrammedirektivet beskriver en række biologiske kvalitetselementer - alger, planter, fisk og bunddyr, der definerer vandområdernes økologiske tilstand. Ålegræs er i Kommissionsbeslutningen udpeget som indikator for blomsterplanterne. I forhold til Kommissionsbeslutningen er Danmark forpligtiget til at sikre, at der opnås en tilstand i vandområderne, som sikrer at ålegræs har mulighed for at vokse ud til den angivne dybdegrænse (kolonisere)– også selv om ålegræs af fysiske, biologiske el. klimatiske årsager ikke er i stand til at kolonisere vandområderne. At ålegræs ikke er i stand til kolonisere de enkelte vandområder ændrer således ikke på kvælstofreduktionsbehovet. Kommissionen og medlemslandene arbejder på at udvikle indikatorer for de øvrige kvalitetselementer. Nye kvalitetselementer vil i givet fald skulle indarbejdes i en ny kommissionsbeslutning. Der forventes en Kommissionsbeslutning i 2012.

Spørgsmål 21

Det fremgår af det foreløbige materiale, at man arbejder med et indgreb der benævnes: "Forbud mod pløjning af fodergræsmarker"

Hvad er rækkevidden af dette indgreb, hvordan påtænkes det gennemført i praksis og hvad er konsekvenserne for de berørte lodsejere?

Svar

Det kan oplyses, at bestemmelsen vedrørende "forbud mod pløjning af fodergræsmarker" allerede er fastsat i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2010/2011 og om plantedække (bek. nr. 928 af 16. juli 2010). Det vil sige, at reglerne er besluttet. Her er i § 37 fastsat følgende bestemmelse:

§ 37. Omlægning af fodergræsmarker må ikke finde sted i perioden fra den 1. juni 2011 til den 1. februar 2012. Fodergræs omfatter de afgrødetyper, der fremgår af bilag 5.

Stk. 2. Fodergræsmarker på JB7-9 må dog opløjes fra den 1. november 2011, hvis arealet skal anvendes til en forårssået afgrøde.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 1 kan fodergræsmarker omlægges til fodergræs indtil den 15. august 2011.

Virkemidlet er en del af aftalen om Grøn Vækst, hvor det er nævnt specifikt, og er endvidere analyseret nærmere i forbindelse med forarbejdet til midtvejsevalueringen af VMP III af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra både erhvervet, forskningsinstitutionerne og myndighederne. Undladelse af pløjning af fodergræsmarker i efteråret er allerede praksis de fleste steder, idet eftervirkningen fra fodergræsmarkerne udnyttes langt bedre ved at udskyde nedpløjningen. Virkemidlet har kun en effekt på de resterende fodergræsarealer, svarende til en skønnet effekt på ca. 15.000 ha. Der vurderes generelt ikke at være ekstra omkostninger for erhvervet, men der kan dog være øgede omkostninger på bedrifter, der ikke har kapacitet til at ompløje i foråret uden ekstra omkostninger. Virkemidlet er meget omkostningseffektivt i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen.

Spørgsmål 22

Det fremgår af det foreløbige materiale, at man arbejder med begrebet der benævnes: "Ingen jordbearbejdning i efteråret".

Hvad er rækkevidden af dette indgreb, hvordan påtænkes det gennemført i praksis og hvad er konsekvenserne for de berørte lodsejere?

Svar

Det kan oplyses, at bestemmelsen vedrørende "ingen jordbearbejdning i efteråret" allerede er fastsat i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2010/2011 og om plantedække (bek. nr. 928 af 16. juli 2010). Det vil sige, at reglerne er besluttet. Her er i § 36 fastsat følgende bestemmelse:

§ 36. Der må ikke foretages jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder fra høst af forfrugt til den 1. november 2011 på lerjord og humusjord (JB 5-11) og den 1. februar 2012 (JB 1-4) på sandjord. Kemisk nedvisning af ukrudt og spildfrø må dog finde sted fra 1. oktober 2011.

Stk. 2. Det i stk. 1 nævnte forbud mod jordbearbejdning gælder dog ikke for arealer udlagt med efterafgrøder, eller for virksomheder, der er autoriserede til økologisk jordbrugsproduktion.

Stk. 3. Virksomheder, der dyrker kartofler, kan uanset bestemmelserne i stk. 1, fra 1. november 2011 fortage jordbearbejdning af det areal, hvor på der har været kartofler.

Stk. 4. Virksomheder, der er autoriserede læggekartoffelavlere, og virksomheder, der producerer spisekartofler, kan endvidere foretage jordbearbejdning fra den 1. november 2011 af det areal, hvor på der i den kommende dyrkningssæson skal dyrkes kartofler.

Virkemidlet er en del af aftalen om Grøn Vækst, hvor det er nævnt specifikt, og det er analyseret nærmere i forbindelse med forarbejdet til midtvejsevalueringen af VMP III af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra både erhvervet, forskningsinstitutionerne og myndighederne. Det er her angivet, at omkostningerne er meget begrænsede, idet der ikke sker noget afgrødeskift som følge af virkemidlet og ingen påvirkning af udbyttet. Der har ved udmøntningen af virkemidlet været en høj grad af dialog med landbrugserhvervet, således at utilsigtede effekter af virkemidlet i størst mulig grad har kunnet undgås. Virkemidlet vil dog give en indsnævring af det tidsrum, hvor jordbearbejdning kan ske, og forbuddet omfatter også stubbehandling efter høst og anden jordbehandling efter høst. Det er i dag mange steder allerede praksis at undlade jordbehandling på disse tidspunkter. Virkemidlet har derfor kun en effekt på de resterende arealer, svarende til en skønnet effekt på ca. 110.000 ha. Virkemidlet er meget omkostningseffektivt i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen. En manglende jordbehandling i efteråret kan dog medføre en lidt forøget pesticidanvendelse og øge behovet for anvendelse af sneglemidler.

Spørgsmål 23

Miljøministeren anmodes om at bekræfte, at man ikke vil anvende kvælstofkvoter i det forslag, der sendes i høring?

Svar

Ja. Der vil ikke indgå dosering af kvælstofkvoter i de forslag til vandplaner, der sendes i offentlig høring i efteråret. Der henvises i vandplanerne til udredningsarbejdet om vandplanernes konsekvenser for landbruget i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering, jf. Aftale om Grøn Vækst 2.0.

Spørgsmål 24

Indgår stenrev, der har vist sig som et overordentlig omkostningseffektivt virkemiddel, i vandplanerne for fx Limfjorden, Det fynske Øhav og andre vandområder af lign. type?

Svar

Nej, Stenrev indgår ikke i udkast til vandplaner. Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 17.

Spørgsmål 25

Ministeren bedes redegøre for omkostningseffektiviteten af stenrev (seneste skøn over omkostninger pr. kg N-ækvivalent).

Svar

By- og Landskabsstyrelsen har af DHI og DMU fået udarbejdet en rapport "*Stenrev i Limfjorden: Fra naturgenopretning til supplerende virkemiddel*". Rapporten beskriver potentialet for anvendelse af stenrev som supplerende virkemiddel i den centrale del af Limfjorden.

Der er tale om modelberegninger og dermed en teoretisk belysning af mulige effekter af et virkemiddel, der kan supplere den øvrige indsats for at reducere kvælstofudledningerne til Limfjorden for at opnå god miljøtilstand i fjorden. Fokus i projektet er den kvælstofpulje, der frigives fra sedimentet i fjorden under iltsvind.

Omkostningseffektiviteten af genopretning af stenrev som supplerende virkemiddel i forhold til kvælstof vil bl.a. være afhængig af de specifikke økologiske forhold i det pågældende område og af effekten af den samlede indsats til begrænsning af udledningerne af næringsstoffer fra kilder på land.

Omkostningseffektiviteten kan ikke overføres direkte til andre områder af de danske farvande, da de lokale økologiske forhold vil have indflydelse på effektiviteten af et genetableret stenrev.

Spørgsmål 26

Flere spændende alternative virkemidler bliver i disse år analyseret og resultaterne forventes at vil foreligge i løbet af få år. I hvilket omfang har ministeren indtænkt brug af alternative virkemidler i vandplanerne, herunder anvendelse i senere planperioder?

Svar

Virkemidlerne der anvendes i udkast til vandplaner er baseret på resultatet af virkemiddeludvalget under Finansministeriet. Danmarks Miljøundersøgelse, Det jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet og Fødevarøkonomisk Institut udarbejdede som del af dette udvalg et katalog over mulige virkemidler og disses omkostningseffektivitet, dvs. hvor meget koster det at fjerne kvælstof pr. kg.

Foreløbige undersøgelser tyder på, at f.eks. virkemidler som stenrev og minivådområder kan være med til at reducere kvælstofreduktionsbehovet eller gøre området mere robust ift. iltsvind, hvorved det forhindrer at kvælstofpuljen i sedimentet frigives. Der er igangsat en række forskningsprojekter, der blandt andet skal verificere effekten af minivådområder. Disse resultater forventes at foreligge om et par år.

Som opfølgning på Grøn Vækst 2.0 aftalen er der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe der skal se på den fremadrettede kvælstofregulering. I arbejdet indgår blandt andet en analyse af alternative virkemidler som stenrev, muslingefiskeri, tanghøst, minivådområder mv. Arbejdet skal være afsluttet i 2011.

Spørgsmål 27

Hvis det viser sig, at der findes alternative virkemidler, der medvirker til at opfylde miljømålene samlet (fx stenrev), men som ikke har en direkte N reducerende effekt, vil disse så blive foreslået anvendt og vil N reduktionsmålet blive nedjusteret tilsvarende?

Svar

Det er afgørende, at der for nye virkemidler findes dokumentation for deres miljøeffekt, for omkostningerne ved virkemidlerne og at der findes en finansiering herfor. I debatten om kvælstof reducerende virkemidler i udkast til vandplanerne har der særligt været peget på minivådområder og stenrev. For virkemidler som fx. stenrev og minivådområder, mangler der pt. dokumentation for deres potentiale og effekt. Der er igangsat en række forskningsprojekter, der forventes inden for en årrække vil kunne give os svar på disse spørgsmål.

I kvælstofudvalget vil der blive vurderet, om der er nye alternative virkemidler der vil kunne indgå i vandplanlægningen. Aftaleparterne bag Grøn Vækst aftalerne skal i 2011, når analysen fra kvælstofudvalget foreligger på baggrund heraf fastlægge indsatsbehov og virkemidler samt tidsplan for at leve op til Vandrammedirektivets krav.

Spørgsmål 28

Hvis en god løsning (f.eks. minivådområder) ligger lidt længere ud i fremtiden, vil der så blive åbnet for brugen af tidsmæssige undtagelser i vandplanerne?

Svar

I forbindelse med kvælstofudvalget under Finansministeriet skal der ses nærmere både på alternative virkemidler og på muligheden for yderligere brug af vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser, herunder tidsfrister.

På baggrund af analysen vil regeringen og Dansk Folkeparti drøfte tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstofreduktionen, herunder muligheden for yderligere anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i EU's vandrammedirektiv.

Spørgsmål 29

Vil miljøministeren sikre anvendelsen af undtagelsesbestemmelserne, hvis det viser sig hensigtsmæssigt, at de endelige løsninger bedst kan sammensættes af initiativer, der indføres over flere planperioder, som der er mulighed for at søge om.

Svar

Jf. Grøn Vækst aftalen 2.0 skal kvælstofudvalget under Finansministeriet analysere fordele og ulemper ved en kvotemodell i forhold til alternative virkemidler med henblik på fastlæggelse af resterende indsatsbehov og valg af konkret virkemidler.

På baggrund af analysen vil regeringen og Dansk Folkeparti drøfte tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstofreduktionen, herunder muligheden for yderligere anvendelse af undtagelses-bestemmelserne i EU's vandrammedirektiv.

Spørgsmål 30

Vil reduceret vandløbsvedligeholdelse først blive sat i værk efter en tilbundsgående konsekvensanalyse (arealkonsekvenser og erhvervsøkonomi) og foregå som reguleringssager med fuld erstatning for tab?

Svar

Reduktion af vandløbsvedligeholdelse er efter gældende praksis en generel foranstaltning, der kan gennemføres uden kompensation. Med Grøn Vækst aftalen blev det besluttet, at ulemper ved den besluttede indsats, skal kompenseres inden for rammerne af Landdistriktsprogrammet. Dvs. kompensationen skal ske ved årlige udbetalinger for udbyttetab

Der henvises i øvrigt til svar på spørgsmål 2 og 5.

Spørgsmål 31

Hvilke forventninger til den fremtidige nedbørssituation er indarbejdet i konsekvens- og erstatningsberegninger?

Svar

Der er endnu ikke tilstrækkelig viden om, hvordan den fremtidige nedbørssituation og klimaændringer vil påvirke vandmiljøet. Men den kommende indsats vil under alle omstændigheder gøre vandmiljøet bedre i stand til at klare udfordringerne. Visse virkemidler, fx vådområder vil have en positiv effekt i forhold til klimatilpasning, fordi vådområderne kommer til at fungere som bufferzoner ved kraftig regnafstrømning. Frem til næste vandplan i 2015 vil Miljøministeriet klarlægge, hvordan effekten af ændrede nedbørssituationer og klimaforandringerne kan inddrages, så det kan indgå i de næste vandplaner, der efter direktivet skal foreligge i 2015.

Spørgsmål 32

Er det korrekt forstået, at åbning af rørlagte strækninger, der måtte indgå i vandplanerne, vil blive behandlet som reguleringssager/restaureringssager med fuld erstatning for tab.

Svar

Ja, åbning af rørlagte strækninger vil blive behandlet som reguleringssager/restaureringssager efter gældende lov, jf. vandløbslovens bestemmelser, hvor enhver der lider tab har ret til erstatning.

Spørgsmål 33

Ved udmåling af erstatning ifm. åbning af rørlagte strækninger; indgår der da tab ifm. dårligere arrondering/markstruktur, anlæg af nye markveje, tilsanding af vandløb mv.

Svar

Efter gældende praksis i forbindelse med åbning af rørlagte strækninger, indgår der i erstatningsudmålingen også hensyn til ulemper. Som eksempel kan nævnes, at såfremt en lodsejer får adskilt sine marker som følge af åbningen, vil der således uden omkostninger for lodsejer etableres en overkørsel. Dette er en del af de samlede projektudgifter.

Spørgsmål 34

Vil miljøministeren sikre, at der ikke blot bliver tale om tilbud af anvendelse af en tilskudsordning til de lodsejere, der berøres og lider tab som følge af vandplanerne mv. ?

Svar

Det er forudsat i Grøn Vækst aftalen, at erhvervet – inden for rammerne af landdistriktsprogrammet - vil kunne opnå kompensation for lovkrav om udvidelse af sprøjte-, gødnings-, og dyrkningsfrie randzoner samt reduceret eller ophør med vandløbsvedligeholdelse. Inden en kommune implementerer et ændret vandløbsregulativ, skal der foreligge et kortgrundlag til udpegning af arealer der påvirkes. Og de berørte lodsejere tilbydes kompensation. Der er afsat finansiering til kompensation i Grøn Vækst. Miljøministeriet sikrer, at indsatsen holdes indenfor denne ramme. Landdistriktsprogrammet er baseret på frivillig ansøgning, hvorfor det vil være op til den enkelte lodsejer selv at søge om kompensation.

Der henvises i øvrigt til svar på spørgsmål 5

Spørgsmål 35

Kender myndighederne den nøjagtige udbredelse og lokalisering af oversvømmelserne, og af virkningerne fra de påtænkte foranstaltninger til evt. iværksættelse, som jo er nødvendig viden i f.t. udformning af en erstatningsordning?

Svar

Miljøministeriet sikrer, at der udarbejdes det nødvendige kortgrundlag til udpegning af arealer der påvirkes. Arbejdet med et kortgrundlag er endnu ikke afsluttet. Det undersøges aktuelt, om ændret vedligeholdelse har særlige konsekvenser i forhold til omfanget af oversvømmede eller vådere arealer som følge af evt. forhøjet vandstand i dræn/opstrøms ved stuvning.

Med henblik på at vurdere, hvordan der skal kompenseres for konsekvenserne af den reducerede vandløbsvedligeholdelse, er der endvidere iværksat et udvalgsarbejde om at udvikle en enkel og administrativ smidig model for udbetaling af kompensation for evt. udbyttetab som følge af ændret vandløbsvedligeholdelse.

Der er afsat finansiering til kompensation i Grøn Vækst og MIM sikrer, at indsatsen holdes indenfor denne ramme.

Det er i øvrigt By- og Landskabsstyrelsens vurdering, at kommunerne generelt afventer vedtagelsen af de endelige vandplaner inden de iværksætter revision af vandløbsregulativer. Derfor forventes indsatsen omkring ophør med vandløbsvedligeholdelse iværksat tidligst fra 2012.

Spørgsmål 36

Er de negative effekter af drænsystemerne som følge af reduceret vandløbsvedligeholdelse medregnet i analyserne? I givet fald hvordan?

Svar

Det har været drøftet om der er en særlig problematik omkring påvirkning af drænedede arealer i oplandet til indsatsområderne, som der ikke er taget højde for i grundlaget for Grøn Vækst beslutningen. Der er på den baggrund igangsat et udredningsarbejde hos forskningsinstitutionerne Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Jordbrugsforskning, der skal belyse om der er en sådan problematik. Se også besvarelsen af spørgsmål 2 og 37.

Spørgsmål 37

Hvordan sikres lodsejere mod uventede konsekvenser, herunder tilslemning af drænsystem og andre uforudsete effekter?

Svar

Det har været drøftet om, der er en særlig problematik omkring påvirkning af drænedede arealer i oplandet til indsatsområderne, som der ikke er taget højde for i grundlaget for Grøn Vækst beslutningen. Der er på den baggrund igangsat et udredningsarbejde hos forskningsinstitutionerne Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Jordbrugsforskning, der skal belyse om der er en sådan problematik. Viser der sig at være en særlig problematik, der ikke er taget højde for, vil denne indgå i det videre arbejde i forhold til at udarbejde et kortgrundlag, der skal danne administrativt grundlag for udbetaling af kompensation via Landdistriktsprogrammet. Se også besvarelsen af spørgsmål 2.

Spørgsmål 38

Risikerer tiltaget reduceret vandløbsvedligeholdelse at få konsekvenser for EU-støtten?

Svar

Miljøministeriet og Fødevarerministeriet er meget opmærksomme på denne problematik. Fødevarerministeriet har oplyst, at der findes en bestemmelse i EU forordningen for enkeltbetalingen, som giver mulighed for at modtage enkeltbetaling på arealer, som periodevis bliver så vandpåvirkede, at de ikke kan overholde reglen for God Landbrugs- og Miljømæssig stand, herunder om plantedække, hvis det kan dokumenteres, at den nye tilstand er opstået som direkte følge af implementeringen af Natura 2000 direktiverne eller vandrammedirektivet. Arealerne kan dermed opnå en tilstand, hvor de ikke længere er i overensstemmelse med definitionen under enkeltbetalingsordningen for støtteberettigede arealer, og alligevel modtage enkeltbetaling. Det er Fødevarerministeriets vurdering, at denne undtagelse vil kunne anvendes for arealer omfattet af tiltaget reduceret vandløbsvedligeholdelse, idet tilstandsændringen er relateret til gennemførelsen af vandrammedirektivet. Det forudsætter dog, at arealer, hvor produktionsmulighederne ændres på grund af vand, eks. om nogle år, når den fulde effekt viser sig, på forhånd er udpeget af miljømyndighederne. Det skal bemærkes, at anvendelse af reglen kræver, at de påvirkede arealer kan udpeges entydigt, og at der er en dokumenterbar sammenhæng mellem påvirkningen og en gennemført indsats som følge af implementering af direktiverne.

Spørgsmål 39

Hvordan er lodsejerne stillet, hvis vandløbsmyndigheden reducerer vedligeholdelsen udover det der fremgår af vandløbsregulativerne?

Svar

Vandløbsmyndigheden (kommunerne) er efter vandløbslovens bestemmelser forpligtiget til at opfylde vandløbsregulativets bestemmelser om vedligeholdelse af vandløb. Såfremt en vandløbsmyndighed misligholder sine forpligtigelser med hensyn til vedligeholdelse af vandløb, kan forholdet indbringes for taksationsmyndighederne, som bl.a. behandler og fastsætter erstatninger i forbindelse med mangelfuld vedligeholdelse af vandløb. Har en vandløbsmyndighed misligholdt sine forpligtigelser i forhold til de regulativfastsatte bestemmelser og bestemmer taksationsmyndigheden at der er tale om en erstatningsudløsende misligholdelse, er det vandløbsmyndigheden der afholder udgifterne til erstatning.

Spørgsmål 40

I hvilket omfang vil man i DK bruge klassificeringen "stærkt modificeret" og "kunstigt"? I Tyskland drejer det sig iflg. forlydender om ca. 50 % af alle vandløb.

Svar

Begrebet stærkt modificerede vandområder er introduceret i vandrammedirektivet i erkendelse af, at mange vandområder har undergået væsentlige menneskelige ændringer i de fysiske forhold for at kunne tjene bestemte anvendelser, som kan betyde, at disse vandområder ikke kan opfylde miljømålet om god økologisk tilstand. Udpegningen af et vandløb som stærkt modificeret forudsætter, at vandløbet har gennemgået væsentlige fysiske ændringer, bl.a. etablering af dæmninger i forbindelse med udnyttelse af vandkraft, etablering af sejltreder til sikring af sejlads og godstransport på vandløb og sikring af byområder mod oversvømmelse. Dvs. omfattende fysiske ændringer der er vanskelige at ophæve igen. I Danmark er udpegningen af stærkt modificerede vandløb primært anvendt for større vandkraftanlæg, naturlige vandløb der indgår i afvanding i forbindelse med pumpestationer, hvor det teknisk/økonomisk ikke er muligt at opnå god økologisk tilstand og vandløb gennem byområder.

Med hensyn til kunstige vandløb, anvendes denne udpegning udelukkende for vandløb der er skabt af mennesker. I Danmark omfatter de kunstige vandløb primært gravede kanaler og grøfter i forbindelse med afvanding, og vandforsyning til bl.a. dambrugsdrift og drift af vandkraftanlæg.

Spørgsmål 41

Hvordan vil man sikre, at reduceret vandløbsvedligeholdelse kun kommer til at ske i de vandløb/på de strækninger, der bliver udpeget i de endelige vandplaner?

Svar

Efter vandløbslovens bestemmelser skal kommunerne som vandløbsmyndighed udarbejde vandløbsregulativer for alle offentlige vandløb. Regulativerne skal bl.a. indeholde bestemmelser om omfang og praksis for grødeskæring. Endvidere skal regulativerne indeholde en bestemmelse om dato for revision af regulativet, så det sikres, at det med jævne mellemrum vurderes, om ændring af forudsætningerne herunder i plangrundlaget bør medføre justering af regulativet. Vandløbslovens bestemmelser vil fortsat være gældende, når vandplanerne er endeligt vedtaget, også for vandløb udenfor vandplanernes indsatsområder. De endelige vandplaner vil alene udpege vandløbsstrækninger, hvor det vurderes, at der skal ske en reduceret vandløbsvedligeholdelse mhp. at opnå god økologisk tilstand, for at leve op til rammerne beskrevet i vandrammedirektivet.

Spørgsmål 42

Hvordan vil vandløbene også fremover blive i stand til at sikre afvanding i f.t. de stigende nedbørsmængder?

Svar

Vandløbsvedligeholdelsen skal tilstræbe at sikre, at vandløbene kan anvendes til afledning af vand, men samtidig skal vedligeholdelsen udføres, så vandløbskvaliteten svarer til den miljømæssige målsætning for vandløbet, jf. vandløbslovens formål. Denne afvejning, der foretages af vandløbsmyndigheden, vil ske i forbindelse med revision af vandløbsregulativer. Det er således kommunerne, som vandløbsmyndighed, der skal sikre den fremadrettede planlægning, også med hensyn til evt. fremtidige store nedbørshændelser

Spørgsmål 43

Hvilke overvejelser gøres der ang. alternativer i vandløbsvedligeholdelsen, f.eks. at der på delstrækninger gøres mere, medens der på andre strækninger gøres mindre, afhængig af de naturlige forhold i de enkelte vandløb, men henblik på at opnå mest miljø for pengene?

Svar

Det er en grundlæggende forudsætning i Grøn Vækst aftalen, at indsatserne skal gennemføres så der sikres mest miljø for pengene. Det vil være vandløbsmyndigheden, der for de enkelte vandløbsstrækninger, skal vurdere de konkrete ændringer af vedligeholdelsen med henblik på at opfylde miljømålet på den mest omkostningseffektive måde.

Spørgsmål 44

Vil miljøministeren sikre, at der i forb. med behandlingen af vandplanerne mm ikke iværksættes foranstaltninger, der medfører indgreb el. på anden måde kommende reduktioner i mulighederne for markvanding set i forhold til de nuværende muligheder?

Svar

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 45

Er der en sikker hydrologisk sammenhæng mellem vandløb og vandindvinding de steder, hvor der er langt op til, at der skal ske en reduktion i vandindvindingstilladelserne?

Svar

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 46

Er der korrekt, at de danske vandplaner bygger på gamle modeller og data fra Ribe og Sønderjyllands amter, mens vandplaner for Schleswig-Holstein baseres på nyere værktøjer?

Svar

Indtil kommunalreformen administreredes vandressourcerne af amterne. De administrative retningslinjer for amternes tildeling af vandindvindingstilladelser fandtes i regionplanerne.

Amterne administrerede imidlertid ikke tildelingen af markvandingstilladelser helt ens.

Ved udarbejdelsen af forslag til vandplaner forelå der derfor ikke ensartede, detaljerede beregningsdata, som beskrev vandløbspåvirkningen som følge af markvanding.

For at miljøcentrene kunne bedømme grundvandets kvantitative tilstand i forhold til vandløbspåvirkning, har det derfor været nødvendigt, at udfærdige et nyt, ensartet vurderingsgrundlag, som kunne anvendes i hovedvandoplandene Nissum Fjord, Ringkøbing Fjord, Limfjorden, Lillebælt/Jylland, Vadehavet og Kruså/Vidå.

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 47

Er det nuværende vidensgrundlag tilstrækkeligt til at pålægge vandindvindere begrænsninger? Og tager vidensgrundlaget højde for ændringer i nedbørsforholdene?

Svar

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 48

Er det korrekt, at begrænsninger på markvanding især vil ramme produktionen af højtstående afgrøder som f.eks. kartofler og frilandsgrøntsager?

Svar

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 49

Er de grænseværdier for maksimal påvirkning af medianminimumsvandføringen i vandløb, som ligger til grund for planerne om reduktion af vandindvindingen (og som i øvrigt stammer fra 70'erne) på niveau med tilsvarende grænseværdier i vore nabolande?

Svar

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 50

Er der i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til vandplaner foretaget en faglig evaluering og validering af de grænseværdier for maksimal påvirkning af medianminimumsvandføringen i vandløb, som stammer fra 1970'erne, og med inddragelse af ny viden på området?

Svar

Der er i forbindelse med udarbejdelse af vandplanerne foretaget en vurdering og evaluering af de nævnte grænseværdier. Deri er bl.a. indgået viden fra målsætninger for fisk, vandløbenes dimensioner, grundvandsandel og hydrologi og viden om flora og faunasamfund.

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 51

Der findes forskellige modelværktøjer, som kommunerne kan anvende til beregning af vandindvindings påvirkning af vandføringen i vandløb. Er der foretaget en sammenligning og validering af de forskellige modelværktøjer? Er der sikkerhed for en fagligt korrekt og på tværs af kommuner ensartet sagsbehandling?

Svar

Tildeling af vandindvindingstilladelser sker i henhold til vandforsyningsloven. Tilladelsesmyndigheden (nu kommunerne, tidligere amterne) skal bl.a. påse, at de meddelte vandindvindingstilladelser ikke medfører en påvirkning af vandområder og terrestriske naturtyper, som forhindrer opretholdelse af god tilstand.

De enkelte kommuner anvender et antal forskellige beregningsværktøjer og procedurer for at foretage de krævede vurderinger.

Da kommunen har myndighedsansvaret er der ikke i forhøringsversionen til vandplaner angivet specifikke krav til hvorledes kommunerne skal varetage deres opgave og der er heller ikke foretaget en sammenligning af de forskellige beregnings- og modelværktøjer som udbydes.

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 52

Er der fastsat nogen standard for hvilke beregningsværktøjer kommunerne kan anvende og hvilket datagrundlag med hensyn til hydrologiske og geologiske data, der minimum skal være til stede for at en kvalificeret beregning kan foretages? Og i hvilket omfang har kommunerne et sådant kvalificeret grundlag?

Svar

Det er som omtalt ovenfor en kommunal opgave at varetage sagsbehandlingen af ansøgningerne.

Miljøministeren arbejder for, at markvanding skal udgå af vandplanerne. Regeringen vil træffe endelig beslutning om det i uge 37.

Spørgsmål 53

Er der en sikker effekt af 10 meter bræmmer langs vandløb, eller kan man opnå en større effekt ved at differentiere bredden af bræmmerne?

Svar

Virkemidlerne der anvendes i udkast til vandplaner er baseret på resultatet af virkemiddeludvalget under Finansministeriet. Danmarks Miljøundersøgelser og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (Århus

Universitet) og Fødevarerøkonomisk Institut (Københavns Universitet) udarbejdede som en del af dette arbejde et katalog over virkemidler og disses miljøeffekt og omkostningseffektivitet. Herunder miljøeffekt og omkostninger ved etablering af 10 meter randzoner langs alle vandløb og søer over 100 m².

Virkemidlet er omkostningseffektivt både over for kvælstof og fosfor. Herudover har virkemidlet sideeffekter i form af ophør med pesticidanvendelse i randzonerne samt etablering af ca. 50.000 ha ny natur. Randzonerne dækker derved over flere centrale formål i både vandplanerne og naturplanerne.

Miljøeffekten ved en differentieret randzonebredde har ikke indgået i virkemiddeludvalgets arbejde. Det er dog ikke usandsynligt at der kan opnås en vis optimering af miljøeffekten ved en differentieret randzonebredde. Faglig udpegning, administration og kontrol af en eventuel differentieret randzonebredde af samtlige vandløbsstrækninger vil i givet fald være en meget omfattende opgave. På nuværende tidspunkt er der ikke noget velkonsolideret værktøj eller model til at gennemføre dette på en enkel og omkostningseffektiv måde.

Spørgsmål 54

Er ministeren enig i, at alle tiltag i Grøn Vækst aftalerne, udover at blive vurderet enkeltvis, også skal vurderes under ét fsva. spørgsmål om, den samlede effekt af foranstaltningerne, økonomiske konsekvenser, ekspropriation og brug af Vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser, af hensyn til opgørelsen og vurderingen af de samlede virkninger?

Svar

Formålet med Grøn Vækst aftalerne har været at lave en samlet plan, der dels omfattede nye miljø- og naturmål og dels forbedrede udviklings- og vækstmuligheder for landbruget.

Finansieringen er fordelt både på erhvervet efter forureneren betaler princippet, og store dele kompenseres af Landdistriktsprogrammet og staten, fx hele vådområdeindsatsen, randzoner og ændret vandløbsvedligeholdelse.

For så vidt angår vandplanerne, der er et væsentligt element i Grøn Vækst aftalen kan i øvrigt henvises til udredningsarbejdet omkring vandplanernes konsekvenser, jf. Aftale om Grøn Vækst 2.0 (kommissorium vedlagt).

Spørgsmål 55

Spiller det efter ministerens opfattelse nogen rolle, at Grøn Vækst tiltagene implementeres trinvist?

Svar

Vandrammedirektivet har en generel frist for opnåelse af miljømål i 2015 og at indsatserne for at opnå dette mål skal være operationelle i 2012. Såfremt der anvendes flere planperioder kræver dette anvendelse af direktivets undtagelsesbestemmelser, og at der er de nødvendige begrundelser herfor.

Med Grøn Vækst aftalerne har regeringen og Dansk Folkeparti aftalt indsatserne for kvælstof, fosfor og fysiske forbedringer i vandløb for perioden 2010-2015. En del af kvælstofindsatsen (10.000 tons) skal jf. aftalen om grøn Vækst 2.0 dog analyseres i kvælstofudvalget under Finansministeriet, herunder med henblik på at komme med forslag til en tidsplan for implementering. Regeringen og Dansk Folkeparti vil på baggrund af analysen drøfte tidsplanen for de fremadrettede krav til kvælstofreduktionen, herunder

muligheden for yderligere anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i vandrammedirektivet, hvor det vurderes relevant med henblik på at opretholde beskæftigelsen og udviklingsmulighederne i hele landet.

Spørgsmål 56

Har myndighederne vurderet på, hvor mange landbrug, der bliver så hårdt ramt, at indgrebene kan sidestilles med ekspropriation? Hvis nej ønskes en analyse heraf.

Svar

I forbindelse med Grøn Vækst aftalen er virkemidlerne blevet individuelt vurderet med henblik på spørgsmål om såkaldt erstatningsfri regulering, compensation eller erstatning.

I forbindelse med etableringen af 10 meter randzoner langs vandløb og søer vil der blive taget højde for, at det samlede areal af randzoner for den enkelte bedrift, ikke vil få et omfang, så det vil udgøre en urimelig belastning for den enkelte lodsejer. Det forventes derfor, at forslag til randzonelov vil indeholde en bestemmelse om, at det samlede areal af randzoner maksimalt vil kunne omfatte en given procentsats af ejendommens samlede areal.

De indsatsområder, hvor der i særlige tilfælde kan ske ekspropriation er dels i forbindelse med vandløbsreguleringer/restaureringer og vådområde- og P-ådalsprojekter. Det vil først kunne vurderes i forbindelse med de konkrete projekter for hhv. vandløbsregulering/restaureringer og etablering af vådområder/fosfor reducerende ådale, om der viser sig behov herfor. Der vil – også efter de gældende regler – blive ydet erstatning i det omfang der foretages ekspropriation eller ekspropriationslignende foranstaltninger. Som udgangspunkt skal ovennævnte tiltag gennemføres ved frivillighed.

Der er i Grøn Vækst ikke gennemført en analyse af, hvor meget de enkelte landbrug individuelt bliver økonomisk belastet af summen af indsatser. Der er tilsvarende ikke lavet en analyse af hvor meget de enkelte landbrug bliver kompenseret f.eks. via jordskatterne.

Der er i Grøn Vækst 2.0 aftalt, at der igangsættes et analysearbejde om vandplanernes konsekvenser for beskæftigelsen og udviklingsmuligheder i visse egne af landet for at få skabt yderligere klarhed om konsekvenserne af den forudsatte indsats. Vandrammedirektivets endelige implementering skal ske under hensyntagen til fortsat mulighed for at drive landbrug i hele Danmark.

Spørgsmål 57

Hvor mange midler er der afsat til erstatning ifm. ekspropriationer?

Svar

I henhold til aftale mellem Miljøministeriet og KL indgået november 2009, er der samlet for perioden 2010-2015 afsat et mindre beløb på 50,4 mio. kr. til ekspropriation ifm. vådområde- og P-ådalsindsatsen ud af et samlet beløb på 1.058,2 mio. kr. . Andelen afspejler de hidtidige erfaringer under VMPII. Indsatsen forudsættes at hvile på frivillighed. Ekspropriation vil derfor kun blive anvendt i særlige tilfælde.

For vandløbsindsatsen er der afsat 78 mio. kr. om året til vandløbsrestaurering og fjernelse af spærringer. Dette beløb skal dække omkostninger til projektering, anlægsarbejder og erstatninger til lodsejere, herunder evt. ekspropriationer. Posterne er således ikke særskilt opdelt.

Spørgsmål 58

Hvor mange midler er der afsat til erstatninger for:

Reduceret vandløbsvedligeholdelse,

Spærring for dræn og virkningerne i oplandet,

Alternativ standsning af drænenes funktion ved delvis knusning el. andet og virkningerne i oplandet,

Åbning af rørlagte strækninger

Svar

Der er afsat 52 mio. kr./år til kompensation af lodsejere for udbyttetab i forbindelse med ændret vandløbsvedligeholdelse – beløbet er forudsat finansieret via Landdistriktsprogrammet.

Den igangsatte vådområdeindsats vil typisk indebære, at dræn afbrydes for at genskabe den naturlige hydrologi i et hensigtsmæssigt og forundersøgt område. Ifm. indgået aftale mellem Miljøministeriet og KL i november 2009 er der afsat i alt 1.058,2 mio. kr. for perioden 2010 - 2015. Indsatsen omfatter op til 10.000 ha vådområder og ca. 3.000 ha P-ådale. På baggrund af modtagne ansøgninger fra kommunerne, kan det forventede omfang af vådområderne aktuelt opgøres til ca. 8.000 ha.

Der er afsat 36 mio. kr./år til vandløbsrestaurering, herunder åbning af rørlagte strækninger til dækning af projektering, anlægsarbejder og erstatninger til lodsejere. Andelen til lodsejererstatninger vil afhænge af de konkrete projekter.

Spørgsmål 59

Lever man op til reglerne om offentlig høring, herunder i vandrammedirektivet, når der henses til den betydelige usikkerhed, der på nuværende tidspunkt synes at være i grundlaget til vandplanerne mm?

Svar

Procedurer og tidsfrister mv. er fastsat i miljømålslovens § 29. Herefter skal de vedtagne forslag til vandplaner offentliggøres ved offentlig annoncering og ved fremsendelse til statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesse berøres. Ministeren skal fastsætte en frist på ikke under 6 måneder for fremsættelse af indsigelser.

Lovens § 30 fastsætter, at: "hvis der i forbindelse med vedtagelsen af den endelige vandplan foretages ændringer af det offentliggjorte forslag, som på væsentlig måde berører andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af vandplanen ikke ske, før de pågældende har haft lejlighed til at udtale sig. Miljøministeren fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt forslag til vandplan skal proceduren i § 28, § 29 og § 31 følges". Det vil sige for en ny forhøring og en ny offentlig høring.

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 14. Artiklen fastsætter at alle interesserede parter inddrages aktivt i gennemførelsen af direktivet navnlig i udarbejdelse, revision og ajourføring af planerne, samt at perioden for offentlighedens inddragelse skal være mindst 6 måneder.

Det er ikke umiddelbart Miljøministeriets vurdering, at de påtænkte ændringer er af en sådan karakter, at en ny høring vil komme på tale. Det afgørende for om der skal ske en ny høring er om der er nye krav for enkelte berørte parter. De forventes ikke at de påtænkte ændringer vil have en sådan karakter.

Spørgsmål 60

Hvis mål, virkemidler m.v. i vandplanerne hviler på et fagligt grundlag, der må justeres væsentligt, hvordan sikres så den nødvendige efterfølgende proces vedr. ny høring, inddragelse m.v.?

Svar

Hvis mål, virkemidler m.v. i vandplanerne hviler på et fagligt grundlag, der må justeres væsentligt, vil der jf. besvarelsen af spørgsmål 59 skulle foretages en fornyet høring.

Det er ikke umiddelbart Miljøministeriets vurdering, at de påtænkte ændringer er af en sådan karakter, at en ny høring vil komme på tale. Det afgørende for om der skal ske en ny høring er om der er nye krav for enkelte lodsejere. De forventes ikke at de påtænkte ændringer vil have en sådan karakter.

Projekt teknisk gennemgang af vandplanudkast for forligskredsen for Grøn Vækst

7. september 2010

Besvarelse af spørgsmål 1 - 8 fra Birgitte Josefsen om udkast til vandplaner

Spørgsmål 1

Hvor stor en del af kvælstofreduktionen kan der findes ved at alle kommunale kloakker renoveres og bliver intakte?

Svar

Hvorvidt der sker ud- eller indsivning fra kloakker afhænger af kloakkernes lægningsdybde i forhold til grundvandsspejlet. Er kloakkerne over grundvandsspejl kan der ske udsivning, og er de under grundvandsspejl kan der ske indsivning.

Miljøstyrelsen fik i 2000-2001 ved Aalborg Universitet (Miljøprojekt nr. 685, 2002, Udsivning af spildevand fra afløbssystemer) gennemført en undersøgelse af udsivning fra lækager i kloakledninger. Der blev opgjort, at udsivningsmængderne kun er nogle få procent af spildevandsmængderne. Det skyldes bl.a. er der sker en betydelig selvætning, når der sker udsivning, pga. spildevandets indhold af organisk stof.

I undersøgelsen er der beregnet flere cases. Bidraget fra udsivning af kvælstof fra kloakker til grundvandet er beregnet til at være begrænset, og det er marginalt hvad der kan opnås af kvælstofreduktion ved yderligere tætning af kloakkerne.

Spørgsmål 2

Hvordan påvirker havstrømmene omkring Danmark miljøet. herunder hvor meget kvælstof og fosfor tilføres der Danmark via havstrømninger.

Svar

Det kvælstof og fosfor der tilføres til Danmark via havstrømmene påvirker kun i ringe grad de indre danske farvande og fjorde (de såkaldte V1 og V2 områder), hvor der i vandplanen er beskrevet en specifik indsats.

I de mere åbne kystvande, der i vandplanerne betegnet som V3 områder har der ikke været tilstrækkelig grundlag til at kunne beregne eller estimere kvælstofreduktionsbehovet. For det første mangler der viden om den positive effekt den kommende indsats for fjordene vil få for de åbne kystvande. For det anden har vi ikke tilstrækkelig viden om hvor stor betydning den grænseoverskridende og atmosfæriske belastning har i relation til opfyldelse af miljømålene. Derfor har det kun været muligt at skønne det indsatsbehov, der skal til for at opfylde miljømålene.

I disse områder har regeringen i lyset af usikkerhederne valgt at gennemføre en generel indsats under Grøn Vækst. Tilsammen med indsatsen i fjordene, en direktivbestemt indsats for EU-landene om at reducere atmosfæriske emissioner af kvælstofforbindelser og andre EU-landes indsats med kvælstofreduktioner, som har betydning for den grænseoverskridende belastning, vil forholdene i de åbne kystvande derved

forbedres betydeligt. Vurdering af et evt. behov for en yderligere indsats udskydes i overensstemmelse med vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser til næste planperiode.

Der er i vandplanen taget hensyn til usikkerheder og manglende viden ved fastsættelse af indsatsniveauet i den første vandplan blandt andet for at undgå en risiko for en overregulering. Frem til næste vandplan forventes videngrundlaget væsentligt forbedret og det kan til den tid vurderes, om der er behov for at en yderligere indsats.

Spørgsmål 3

Hvilke initiativer er der igangsat i de lande der grænser op til Danmark både landfast og i de lande der grænser op til vores farvand

Svar

Der henvises til vedlagte notat fra Miljøministeriet af 22. marts 2010. Miljøministeriet og Fødevareministeriet igangsatte før sommerferien en undersøgelse af, hvordan Tyskland og Holland implementerer nitratdirektivet og vandrammedirektivet, som endnu ikke er afsluttet. Regeringen og Dansk Folkeparti har nedsat et udvalg om den fremadrettede kvælstofregulering. Udvalget skal blandt andet se på andre landes implementering, jf. vedlagte kommissorium.

Spørgsmål 4

Hvor stor en kvælstof og fosfor reduktion leverer de lande der grænser op til Danmark, både landfast og grænser op til Danmark via vores farvande ?

Svar

Der henvises til vedlagte notat fra Miljøministeriet af 22. marts 2010. Miljøministeriet og Fødevareministeriet igangsatte før sommerferien en undersøgelse af, hvordan Tyskland og Holland implementerer nitratdirektivet og vandrammedirektivet, som endnu ikke er afsluttet. Regeringen og Dansk Folkeparti har nedsat et udvalg om den fremadrettede kvælstofregulering. Udvalget skal blandt andet se på andre landes implementering, jf. vedlagte kommissorium.

Spørgsmål 5

Hvor stor bliver de økonomiske konsekvenser ved at skulle reducere med 10.000 tons kvælstof + 9.000 tons kvælstof?

Svar

Der henvises til Miljøstyrelsens notat af 2. september 2010 om de erhvervsøkonomiske konsekvenser af Grøn Vækst for landbrugserhvervet som helhed.

Med hensyn til de økonomiske omkostninger for de 10.000 tons kvælstof skal dette analyseres i kvælstofudvalget, jf. kommissoriet for udvalget af april 2010.

Spørgsmål 6

Hvilke samfundsøkonomiske konsekvenser vil reduktionerne medføre, i form af tabte arbejdspladser og tabt eksport af landbrugsprodukter?

Svar

For så vidt angår de 10.000 tons kvælstof skal dette analyseres nærmere i kvælstofudvalget, se vedlagte kommissorium.

For så vidt angår de 9.000 tons kvælstof er der ikke udarbejdet en beskæftigelsesmæssig vurdering og en vurdering af tab af landbrugseksport.

Det skal bemærkes, at det i Grøn Vækst 2.0 er aftalt, at der i gang sættes et analysearbejde om vandplanernes konsekvenser for beskæftigelsen og udviklingsmuligheder i visse egne af landet for at få skabt yderligere klarhed om konsekvenserne af den forudsatte indsats. Vandrammedirektivets endelige implementering skal ske under hensyntagen til en fortsat mulighed for at drive landbrug i hele Danmark

Spørgsmål 7

Er det korrekt at de tal / den viden der lægges til grund for den plan der sendes i høring er viden og tal fra 2005?

Svar

Både ja og nej. Generelt bruges de nyeste tal og viden. Eksempelvis stammer vurderingen af tilstande i vandløbene, søer og kystvand fra 2007 - 2008. Hvis der kun har foreligget ældre data, er disse kun blevet anvendt, hvis disse data er repræsentative for tilstanden. Spildevandsdata er typisk fra år 2005 - 2007. Mange spildevandsplaner er pt. under revision efter sammenlægninger af kommuner, så der er noget uklarhed omkring kommunernes prioritering i de kommende år.

Vandplanprocessen har strakt sig over flere år, og der har løbende været drøftet, hvordan nye data bedst indarbejdes i plangrundlaget.

Ved bestemmelse af bidraget fra åbent land og naturområder er der omregnet til et *normalår*. Et normalår er typisk opgjort som et gennemsnit over årene 2001-2005. Der er imidlertid en variation i eksempelvis belastningen af næringsstoffer fra år til år. Derfor bliver data korrigeret for variationen i nedbør.

Miljøministeriet skal bemærke, at det af den seneste overvågningsrapport fra Danmarks Miljøundersøgelse, 2009 (Vandmiljø og Natur 2008) fremgår - når der ses bort fra år til år variationer i nedbør og afstrømning - at der ikke har været en signifikant ændring i kvælstofudvaskningen i perioden 2003-2008.

Det forventes at forslaget til endelige vandplaner vil være baseret på et opdateret data- og videngrundlag, herunder bl.a. en konsolideret miljøeffekt af baselineindsatsen.

Spørgsmål 8

Hvor stor en belastning giver det på dyrkede arealer og i vores vandløb at kloaknet i byerne ikke kan modstå de store regnmængder, og der derfor er overløb af vandmængder?

Svar

I rapport fra By- og Landskabsstyrelsen fra 2008, Punktkilder 2006 er angivet:

Samlede mængder udledt fra overløb i 2005-2006:

	2005	2006	Normalår
Vandmængde	29.246.000 m ³	39.870.000 m ³	31.810.000 m ³
Organisk stof COD	5.373 tons	6.964 tons	4.715 tons
Kvælstof	336 tons	465 tons	365 tons
Fosfor	86 tons	116 tons	93 tons

Sammenholdt med den samlede tilførsel af kvælstof til kystvande (af størrelsesordenen 65.000 tons) er bidraget fra overløb begrænset.

Projekt teknisk gennemgang af vandplanudkast for forligskredsen for Grøn Vækst

7. september 2010

Svar til Thor Pedersen (V)

Spørgsmål vedr. vandplaner:

Spørgsmål 1

Hvordan sikres det, at der ikke bliver tale om nogen form for "erstatningsfri"-regulering? (altså ikke noget med, at Kammeradvokaten vurderer osv. osv.).

Svar

Med Grøn Vækst aftalen er der taget stilling til finansieringen af den landbrugsmæssige indsats i udkast til vandplaner.

Indsatserne vådområder, fosforreducerende ådale, 10 meter randzoner, vandløbsindsats vil blive kompenseret, idet omfang der er tale om ny indsats. De overordnede rammer for compensation vil blive beskrevet i de lovforslag om implementering af Grøn Vækst aftalen, som forventes fremsat i den kommende samling, i det omfang der er behov for nye lovbestemmelser. De konkrete regler for compensation er/vil blive fastlagt i bekendtgørelser.

Indsatsen når det drejer sig om efterafgrøder (både de nuværende lovpligtige efterafgrøder samt de yderligere efterafgrøder der målrettes i vandplanerne), neutralisering af kvælstofeffekt når der udtages jord til byer, veje og natur, ingen jordbearbejdning i efteråret og forbud mod pløjning af fodergræsmarker i visse perioder vil ikke blive kompenseret. Reglerne på området er vedtaget i Folketinget i december 2009 med lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Se i øvrigt svar på spørgsmål 5 i besvarelse af spørgsmål 1 – 60.

Spørgsmål 2

Hvordan sikres det, at enkeltstående ejendomme i det åbne land ikke bliver pålagt en unødvendig udgift i forbindelse med bortskaffelse af spildevand efter en kommunalbestyrelses forgodtbefindende? Hvordan sikres det, at den enkelte bonde selv får mulighed for at vælge blandt forskellige fagligt underbyggede løsninger?

Svar

Det er kommunerne/spildevandsforsyningerne, der planlægger den offentlige spildevandshåndtering i kommunerne. Kommunerne skal sikre, at spildevandsudledningerne ikke hindrer opfyldelse af mål i vandplaner (i dag regionplaner). De større spildevandsudledninger (i byerne) har siden midten af 1990erne rensset effektivt (Vandmiljøplan 1 mm.), hvilket har medført en betydelig reduktion i udledningerne. Der er fortsat mange udledninger fra spredte bebyggelser (på landet) stort set uden rensning. I forbindelse med

implementering af vandrammedirektivet er der derfor i vandplanerne fokus på at forbedre spildevandsrensning for den spredte bebyggelse.

I forslaget til indsatsprogram, som er et vigtigt afsnit i vandplanforslagene, vil det for spildevandsindsatsen fremgå, at det skal vurderes nærmere om der for visse kommuner er tale om en særlig stor indsats eller vanskelig teknisk gennemførlig indsats der medfører, at det skal vurderes om der skal anvendes flere planperioder til at gennemføre indsatsen. Dette skal kvalificeres i et samarbejde med kommunerne i høringsperioden.

Forbedret rensning for enkeltejendomme i det åbne land kan ske på 2 måder:

Lokal forbedret rensning

Her kan der enten ansøges om en tilladelse til et decentralt renseanlæg (nedsivningsanlæg, sandfilter, minirensanlæg eller lignende), eller kommunen kan påbyde lokal forbedret rensning. Der påbydes en rensklasse og så kan grundejerne selv beslutte renseløsning, der kan opfylde rensklassen. Ved påbud har grundejeren (for helårsboliger) krav på et tilbud om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen.

Kloakering

Kommunen planlægger i spildevandsplanen de områder, som kommunerne vil kloakere. Hvis en ejendom kloakeres betales et standard tilslutningsbidrag pr. boligenhed (alene for spildevand 18.000 kr. ekskl. moms pristalsreguleret fra 1997). Desuden betales et årligt vandafledningsbidrag på samme måde som øvrige kloakerede ejendomme.

Spørgsmål 3

Er du venlig at sende mig de nye mål for områderne Roskilde Fjord og Isefjorden?

Svar

Der vedlægges fil med udkast til plan for Roskilde Fjord og Isefjord.

7. september 2010

Svar på opfølgende spørgsmål fra Thor Pedersen vedr. vandplanerne

Spørgsmål 1.

Du bedes tilsende mig beregninger over konsekvenserne – de samlede økonomiske byrder – for henholdsvis landmændene, for følgeerhvervene og for samfundet som helhed.

Svar

a) Vedr. landmændene:

Formålet med besvarelsen er overordnet at redegøre for positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser af Grøn Vækst for landbrugserhvervet som helhed i perioden 2010-2015.

Redegørelsen stemmer overens med Økonomi- og Erhvervsministeriets besvarelse af spørgsmål 547 alm. del stillet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 4. juni 2009 vedrørende, hvor meget Grøn Vækst forventes at øge landbrugets indtjening i forhold til "business as usual".

Grøn Vækst 1.0 - Omkostninger - med og uden kompensation og tilskud

Landbrugserhvervets omkostninger som følge af Grøn Vækst-aftalen i 2009 udgør gennemsnitligt 621 mio. kr. per år i perioden 2010-2015.

Af de 621 mio. kr. lægges der dog op til at kompensere erhvervet og yde tilskud for i alt 513 mio. kr. årligt. Kompensationen knytter sig til pålagte forpligtelser i forbindelse med etablering af randzoner og reduceret/ophør med vandløbsvedligeholdelse. Tilskuddene knytter sig til frivillige natur- og miljøforpligtelser, herunder bl.a. naturpleje og forvaltning af private og statslige Natura- 2000-arealer, vådområder og pleje af § 3-områder.

Grøn Vækst 1.0 - Vækstinitiativer

Udover miljø- og naturinitiativer indeholder Grøn Vækst-aftalen en række initiativer, som kan være med til at løfte landbrugets indtjeningsmuligheder fremover. De samlede udgifter til vækstinitiativer i landbrugs- og fødevarerhvervet øges således med ca. 335 mio. kr. årligt i perioden 2010-2015. Initiativernes værdi for erhvervet forventes, at være betydeligt større end niveauet for initiativernes direkte udgifter.

Vækstinitiativerne inkluderer forskellige tilskudsordninger, herunder tilskud til investeringer i nye grønne teknologier og øget arealtilskud til økologisk produktion.

Derudover forventes en række ikke-kvantificerbare initiativer – herunder moderniseringen af landbrugsloven – at medføre et positivt bidrag til landbrugets vækstvilkår.

Grøn Vækst 2.0 – lettelse af jordskatten

Med Grøn Vækst 2.0 fra april 2010 nedsættes skatten på produktionsjord med 500 mio. kr. årligt i 2011 og frem.

Udestående reduktion af kvælstofstab i forhold til opfyldelse af vandrammedirektivets mål

Med aftalerne om Grøn Vækst er det aftalt, at igangsætte et udredningsarbejde, som skal munde ud i et samlet forslag til at leve op til vandrammedirektivets krav, herunder analyse af et system med omsættelige kvælstofkvoter. En indsats udover initiativerne fastlagt i Grøn Vækst 1,0 vil være forbundet med erhvervsøkonomiske omkostninger. Dette vil blive opgjort som led i udredningsarbejdet. Det skal bemærkes, at ifølge Grøn Vækst 2.0 finansieres 350 mio. kr. ud af den samlede jordskattelettelse på 500 mio. kr. aftalt i Grøn Vækst 2,0 ved en ny grøn kvælstofregulering fra 2013 og frem.

Omlægning af pesticidafgiften

En omlægning og forhøjelse af pesticidafgiften indgik i aftalen om Grøn Vækst 1.0. Der pågår p.t. udarbejdelse af en konkret model for omlægningen. I den forbindelse vil omkostningerne for erhvervet blive opgjort. Det skal bemærkes, at 150 mio. kr. ud af den samlede jordskattelettelse på 500 mio. kr. aftalt i Grøn Vækst 2.0 finansieres ved merprovenuet fra en forhøjet pesticidafgift fra 2011 og frem.

b) Vedr. følgeerhvervene

Der foreligger ikke i forbindelse med Grøn Vækst aftalerne beregninger over konsekvenser for følgeerhvervene.

c) Vedr. samfundet som helhed

Der foreligger ikke i forbindelse med Grøn Vækst aftalerne beregninger over konsekvenser for samfundet som helhed.

Spørgsmål 2

Hvordan er de dynamiske beregninger på beskæftigelseseffekten på længere sigt? Jeg tænker især på mulige tabte arbejdspladser i udkantsområderne.

Svar

Grøn Vækst vil have en række effekter på beskæftigelsen, både positive og negative. De positive effekter kommer fra en række vækstinitiativer, mens de negative effekter følger af initiativer på natur- og miljøside. På kort sigt vurderes den samlede beskæftigelseseffekt at være positiv. Som led i Grøn Vækst 2.0 blev det aftalt at igangsætte et analysearbejde om vandplanernes konsekvenser for beskæftigelsen og udviklingsmuligheder i visse dele af landet. Den samlede analyse skal være færdig i 2011.

Projekt teknisk gennemgang af vandplanudkast
for forligskredsen for Grøn Vækst

Spørgsmål til miljøministeren vedr. vandplaner – Kolindsund

Spørgsmål.:

a. Vil staten lave undersøgelser af saltvandsindstrømningen i Kolindsund som led i vandplanerne?

b. Er der lavet beregninger i forhold til et lokalt ønske om genetablering af Kolindsund?
(Man mener, man kan nedbinge CO2 udslippet betragteligt, hvis man genetablerer)

Svar:

Ad a.

Udgangspunktet for udkast til vandplaner har været, at udpumpningen af vand fra Kolindsund fortsættes og sundet dermed indenfor planperioden ikke oversvømmes med saltvand. Der er vurderet at målsætningerne for vandområderne i og ved Kolindsund kan opfyldes uden området oversvømmes.

I vandplanudkastene beskrives at der er risiko for at det med tiden blive nødvendigt at øge udpumpningen af vand som følge af øget vandindtrængning bl.a. gennem de kanaler, hvor vandet i dag opsamles. Det beskrives også, at der er en risiko for, at en forøget udpumpning af grundvand fra området i fremtiden vil kunne få saltvand til at trække ind gennem undergrunden.

Vandets veje i et system som Kolindsund er imidlertid meget komplekse og det skønnes, at ingen af de eksisterende grundvandsmodeller man kan anvende til belysning af problemstillingen i deres nuværende form kan anvendes til dette.

På den baggrund forventes der på nuværende tidspunkt ikke lavet yderligere undersøgelser af saltvandindstrømningen i Kolindsund som led i vandplanarbejdet for denne planperiode.

Ad b.

Som nævnt er udgangspunktet for udkast til vandplaner, at udpumpningen af vand fra Kolindsund fortsættes og sundet dermed indenfor planperioden ikke oversvømmes.

Udkast til vandplaner har været i teknisk forhøring hos kommunerne. I de tekniske svar der er indkommet fra kommunerne omkring Kolindsund er ikke fremsat ønske om at sundet oversvømmes, men det er anført at pumpestationer i området bør opretholdes af hensyn til afvanding af området.

Projekt teknisk gennemgang af vandplanudkast for forligskredsen for Grøn Vækst

7. september 2010

Spørgsmål om vandplaner efter aftale med Venstres gruppe, Peter Juel Jensen

Spørgsmål

Hvornår regner ministeren med, at Miljøministeriet/By- og Landskabsstyrelsen sender de 246 Natura 2000-forvaltningsforslag i offentlig høring?

Svar

Udkast til Natura 2000 planer forventes sendt i høring i efteråret 2010.

Notat

Koncernpolitisk Område
J.nr.
Ref. Henku
Den 22. marts 2010

Sammenligning med Tysklands og Nederlændenes implementering af vandrammedirektivet

Vandrammedirektivet trådte i kraft den 22. december 2000. Direktivet udgør den overordnede ramme for beskyttelsen af vandløb og søer, overgangsvande (flodmundinger, laguner o.l.), kystvande og grundvand. Direktivet fastsætter en række bindende miljømål om god tilstand, der skal opfyldes inden 2015. Opfyldelse af direktivets miljømål og tidsfrister kan kun fraviges under særlige omstændigheder ved brug af undtagelsesbestemmelser. Der er en række krav forbundet med brug af undtagelsesbestemmelser. Opfyldes disse krav kan en del af målopfyldelsen udskydes til 2. og 3. vandplanperiode (2016-2027).

Følgende notat er en sammenligning med Tysklands og Nederlændenes implementering af vandrammedirektivet baseret på interview og spørgeskemaundersøgelse. Dvs. der er ikke taget udgangspunkt i officielle regeringskilder, da dette materiale ikke har været tilgængeligt på nuværende tidspunkt. Miljøministeriet og Fødevareministeriet har igangsat en undersøgelse af implementeringen af nitrat- og vandrammedirektivet. Det er først når resultatet af denne undersøgelse foreligger, at det er muligt at sige om Danmark har implementeret vandrammedirektivet mere ambitiøst end i andre EU-lande.

Medlemsstaterne skal senest den 22. marts indberette de endelige vandplaner til EU-kommissionen. På rådsmødet d. 15. marts oplyste EU-kommissionen, at EU-kommissionen efterfølgende vil foretage en vurdering af vandplanerne på tværs af EU. EU-kommissionen mener, at arbejdet først kan være færdigt ved udgangen af 2012, da der er tale om en omfattende undersøgelse. Danmark opfordrede på rådsmødet EU-kommissionen til at fremskynde arbejdet, da det er vigtigt for befolkningerne og erhvervslivet at kunne følge med i implementeringen i andre EU-lande.

I forhold til fastsættelsen af den danske kvælstofindsats er der for indsatsbehovet fratrukket henholdsvis 15 og 25 pct. i de såkaldte vidensniveau 1 områder (V1) og vidensniveau 2 områder (V2). Vidensniveau 1 områder angiver de egne af landet, hvor Danmark har det største vidensniveau omkring miljøtilstanden. De 15 og 25 pct. er fratrukket, da det angiver usikkerhedsmarginen i forhold til indsatsbehovet. Fratrækkelsen sikrer, at Danmark ikke reducerer mere kvælstof end nødvendigt.

Danmark har desuden valgt at gøre brug af en teknisk undtagelse for at udskyde indsatsen i de såkaldte vidensniveau 3 områder (V3), da Danmark ikke har tilstrækkelig viden til at fastsætte det endelige indsatsbehov. Denne undtagelse omfatter ca. 1/3 af landbrugsarealet. V1, V2 eller V3 områder afhænger af, hvor godt kortlagt de er i forhold til behovet for kvælstofreduktion.

Sammenligning med Tyskland

Tysklands brug af undtagelsesbestemmelser er udlagt til de enkelte delstater. Miljøministeriet har ikke overblik over, i hvilket omfang og med hvilken begrundelse bestemmelserne anvendes.

Kvælstofindsatserne i Tyskland omfatter primært virkemidler inden for landbrugssektoren. I Tyskland anvendes en række af de virkemidler, der her i landet indgår i Grøn Vækst-aftalen. Det er for eksempel randzoner, vådområder, efterafgrøder/vintergrønne marker og øget økologisk landbrugsdrift.

Danmark og Tyskland deler kystvande i Vadehavet og i Østersøområdet. For kystvandene i Vadehavet er de to lande nået frem til stort set samme indsatskrav i 1. vandplanperiode i forhold til at sikre målopfyldelse og dermed reduktion af kvælstofbelastningen, bl.a. fordi der i princippet er benyttet samme beregningsmodel.

Vadehavet

Fra Tyskland er der opgjort et behov for at nedbringe kvælstofafstrømningen med 24 %. Denne indsats påregnes fordelt ligeligt over de 3 planperioder frem til 2027, svarende til at kvælstofafstrømningen reduceres med 7-8 % i første vandplanperiode (i 2015). Fra Schleswig-Holstein planlægges en 12 % reduktion i første planperiode.

I det største danske opland til Vadehavet gennemføres der i første planperiode en generel indsats, der vil nedbringe kvælstofafstrømningen til den danske del af Vadehavet med 9 % i 2015.

Østersøen

Fra tysk side påregnes kvælstofudledningen reduceret med 15-25 %. Denne indsats påregnes fordelt over de 3 planperioder frem til 2027, svarende til ca. 13,6 % i første planperiode frem til 2015.

Fra dansk side påregnes kvælstofudledningen til Østersøen (inklusive Kattegat) i første planperiode reduceret ca. 35 % (i 2015). Danske undersøgelser i første planperiode vil kvalificere indsatsbehovet til de åbne kystvande i Østersøområdet (inkl. Kattegat) og i Nordsøområdet (inkl. Vadehavet).

Sammenligning med Nederlandene

Der er ikke kendskab til indsatsbehovet og fordelingen over planperioder på samme detaljeringniveau som i Tyskland. Dette vil blive søgt udredt snarest muligt.

Nederlandene benytter vandrammedirektivets tekniske og økonomiske undtagelsesbestemmelser i forhold til en udskydelse af indsatsbehovet. Et af de økonomiske argumenter for at udskyde indsatsen er, at det i første planperiode vil være uforholdsmæssigt dyrt at foretage jordopkøb hos lodsejeren, da det på den korte bane kan få jordpriserne til at stige uforholdsmæssigt.

Nederlandene forventer at bruge alle tre planperioder på at realisere indsatsbehovet, og at der frem til 2027 skal udvikles nye virkemidler for at realisere indsatsbehovet.

Miljøministeriet
Fødevarerministeriet
Skatteministeriet
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Klima- og Energiministeriet
Finansministeriet

April 2010

Kommissorium for analyse af den fremadrettede kvælstofregulering

Baggrund

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik d. 16. juni 2009 Aftale om Grøn Vækst, som skal sikre, at et højt niveau af miljø-, natur- og klimabeskyttelse går hånd i hånd med en moderne og konkurrencedygtig landbrugs- og fødevarerproduktion. Regeringen og Dansk Folkeparti indgik endvidere d. 9. april 2010 Aftale om Grøn Vækst 2.0.

Der er med aftalerne enighed om, at forbedre vandmiljø og naturtilstand og målsætningen om en reduktion på 19.000 tons kvælstof i 2015 fra landbruget står fast. Der er endvidere enighed om, at landbruget og fødevarerindustrien skal bidrage til at løse udfordringerne inden for miljø og klima samtidig med, at erhvervet understøtter beskæftigelsen og udviklingsmulighederne i alle dele af Danmark.

Aftalerne indebærer, at der igangsættes en samlet analyse af den fremadrettede kvælstofregulering med henblik på at komme med et samlet forslag til at leve op til Vandrammedirektivets krav, herunder med forslag til tidsplan for implementering og en gennemgang af de anbefalede virkemidlers omkostningseffektivitet. Analysen berører ikke de allerede besluttede virkemidler om vådområder, efterafgrøder mv. i Aftale om Grøn Vækst, der samlet giver en kvælstofreduktion på 9.000 tons frem mod 2015.

Med henblik på at gennemføre udredningsarbejdet nedsættes et tværministerielt udvalg med deltagelse af Finansministeriet (formand), Økonomi- og Erhvervsministeriet, Miljøministeriet, Fødevarerministeriet, Skatteministeriet samt Klima- og Energiministeriet.

Formål

Analysearbejdet skal munde ud i et samlet forslag til at leve op til Vandrammedirektivets krav, herunder forslag til tidsplan for implementering og en gennemgang af de anbefalede virkemidlers omkostningseffektivitet.

Med Aftale om Grøn Vækst er der aftalt en reduktion på

- 19.000 tons kvælstof udledt til vandmiljøet fra 2010-2015
- 210 tons fosfor udledt til vandmiljøet fra 2010-2015
- 800.000 tons CO₂ årligt fra 2020

Det tværministerielle udvalg har følgende opgaver:

1. Opstille og analysere mulige virkemidler til reduktion af kvælstofudledningen.
2. Opstille mulige løsningsmodeller med udgangspunkt i kvælstofkvoter for det resterende indsatsbehov.
3. Analysere de økonomiske konsekvenser af de opstillede løsningsmodeller, herunder ifht. beskæftigelsen.
4. Analysere andre sammenlignelige landes kvælstofregulering og faktiske implementering af EU's Vandrammedirektiv.

1) Mulige virkemidler til reduktion af kvælstofudledningen.

Der skal analyseres og udarbejdes forslag til konkrete markedsbaserede og ikke-markedsbaserede løsninger for den fremadrettede kvælstofregulering med henblik på at sikre, at udledningen af kvælstof til vandmiljøet reguleres på den mest omkostningseffektive måde.

De opstillede virkemidler skal analyseres i forhold til den forventede miljø- og klimaeffekt, de administrative forhold samt det erhvervs- og samfundsmæssige omkostningsniveau. Samspillet mellem gældende regulering for det enkelte virkemiddel skal analyseres.

2) Mulige løsningsmodeller med udgangspunkt i kvælstofkvoter for det resterende indsatsbehov.

Den fremadrettede kvælstofregulering skal sigte efter, at

- den enkelte landmand opnår fleksibilitet og klare incitamentter til at reducere kvælstofudledningen mest muligt og handle miljømæssigt forsvarligt
- der tages højde for geografiske forskelle i naturens og miljøets sårbarhed
- modellen er i overensstemmelse med EU-direktiver på området
- omlægningen sker inden for statsstøttereglerne
- der i videst muligt omfang undgås dobbeltregulering
- der i vidst muligt omfang skabes administrative lettelser for landbruget
- omlægningen sker inden for skattestoppet

Udredningsarbejdet skal indeholde konsolidering af baseline for det forventede indsatsbehov, *jf. Grøn Vækst aftalen*. Reduktionsbidraget fra den nuværende sammensætning af virkemidler til reduktion af kvælstofudledning til vandmiljøet konsolideres. Analysen berører ikke de allerede besluttede virkemidler om vådområder, efterafgrøder mv. i Aftale om Grøn Vækst, der samlet giver en kvælstofreduktion på 9.000 tons frem mod 2015. Mulige løsningsmodeller for det resterende indsatsbehov skal reducere udledningen af kvælstof til vandmiljøet med 10.000 tons samt reducere udledningen af drivhusgasser med 430.000 tons CO₂-ækvivalenter.

Mulighederne for at anvende Vandrammedirektivets artikel 4 om brugen af undtagelsesbestemmelser for så vidt angår uforholdsmæssig store omkostninger undersøges nærmere og indgår i det endelige beslutningsoplæg.

Der skal i forbindelse med opstilling af mulige samlede løsningsmodeller indgå overvejelser om løsningsmuligheder på tværs af sektorer, fx ifht. akvakultur.

Indtægterne på minimum 350 mio. kr. årligt fra et eventuelt salg af kvælstofkvoter eller anden kvælstofregulering indgår som finansieringsbidrag til erhvervets jordskattelettelse fra 2013, jf. Aftale om Grøn Vækst 2.0.

3) Analyse af konsekvenserne for beskæftigelse og udviklingsmuligheder.

På baggrund af de opstillede løsningsmodeller og kendskabet til omkostningseffektiviteten og de økonomiske konsekvenser ved de enkelte virkemidler foretages analyse af de samlede konsekvenser for landbruget ved den fremadrettede kvælstofregulering i de enkelte udsatte områder.

4) Andre landes faktiske implementering af EU's Vandrammedirektiv.

Sideløbende med analysearbejdet vedrørende den nationale fremadrettede kvælstofregulering igangsættes en analyse, som skal undersøge andre landes kvælstofregulering og faktiske implementering af EU's Vandrammedirektiv, herunder brugen af undtagelsesbestemmelserne ved henholdsvis tidsmæssige udskydelser og reducerede miljøkrav. Der vil i analysen blive taget udgangspunkt i en række sammenlignelige lande eller regioner i forhold til landbrugsproduktion og miljøforhold. Analysens resultater vil blive indarbejdet i det samlede beslutningsoplæg.

Tidsplan

En ny kvælstofregulering skal godkendes i EU, inden den kan træde i kraft. Udvalget for grøn kvælstofregulering vil på den baggrund være i løbende dialog med EU-kommissionen for at sikre, at de opstillede forslag lever op til gældende EU-lovgivning. Udvalget vil indgå i tæt dialog med EU-Kommissionen om begrænsninger i forhold til relevante bindende direktiver på området samt udfordre EU-Kommissionen på anvendelsen af undtagelsesbestemmelser, *jf. ovenfor*.

Regeringens Økonomiudvalg forelægges udvalgets arbejde i 2011, når analysen foreligger. Derefter fremlægges beslutningsgrundlaget for forligspartierne til drøftelse.

Udvalget kan såfremt det vurderes hensigtsmæssigt inddrage konsulentbistand (fra bl.a. Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet og Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet og Fødevarerøkonomisk Institut, Københavns Universitet) samt indhente information og tilkendegivelser fra blandt andet branche- og interesseorganisationer.

Der nedsættes en eksternt referencegruppe for analysearbejdet med deltagelse af følgende branche- og interesseorganisationer:

- Landbrug & Fødevarer
- DANVA (Dansk vand- og spildevandsforening)
- KL
- Danmarks Naturfredningsforening
- Økologisk Landsforening

Den eksterne referencegruppe vil blive inviteret til møder i løbet af analysearbejdet, hvor interessenterne vil blive forelagt overordnede resultater med henblik på en drøftelse af organisationernes tilkendegivelser.

Miljøminister Karen Ellemann

København, den 29. august 2010

Spørgsmål til miljøministeren vedr. vandplanerne mm

1

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til de vandplaner mm, der sendes i høring, at det ikke er de endelige planer der udsendes, men at der først efter høringsperioden vil blive udarbejdet endelige forslag ?

2

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til de vandplaner mm, der sendes i høring, at der ikke sker ændring i vandløbsregulativer m.v., før oplandet er kortlagt og konsekvenserne er beskrevet helt konkret for de enkelte arealer der påvirkes ?

3

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til de vandplaner mm, der sendes i høring, at eksisterende dræn ikke stoppes/afbrydes før konsekvenserne er kortlagt og beskrevet konkret for de enkelte arealer der påvirkes ?

4

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til vandplaner mm, der sendes i høring, at rørlagte vandløbsstrækninger ikke vil blive åbnet før konsekvenserne er kortlagt og beskrevet konkret for de enkelte steder ?

5

Vil miljøministeren sikre, at det tydeligt kommer til at fremgå i teksten til vandplaner mm, der sendes i høring, at der vil blive givet fuld erstatning til den enkelte lodsejer, der modsvarer det faktiske tab, der opstår som følge af iværksatte foranstaltninger, indgreb mm.

6

Vil miljøministeren sikre, at der gives fuld erstatning for de påtænkte udvidelser af randzoner omkring vandboringer til de berørte lodsejere, der modsvarer det faktiske tab ?

7

Vil miljøministeren sikre, at finansieringen til dækning af fuld erstatning for tab til de enkelte lodsejere er på plads og til rådighed inden der iværksættes foranstaltninger, indgreb mm.

8

Vil miljøministeren sikre, at der ikke iværksættes foranstaltninger, indgreb mm overfor den enkelte lodsejer før forholdene/sagerne vedr. erstatninger er afklaret og på plads ?

Vedr. N-reduktion mm:

9

Er det korrekt, at referenceperioden for kvælstofudledningen i de foreløbige vandplaner fejlagtigt undlader at tage højde for opnået kvælstofreduktion som følge af indsatsen under VMP 2, øget andel sletgræs, mere N-effektive afgrøder, miljøgodkendelsesordningen, frivillige efterafgrøder, reduceret ammoniakfordampning m.v. ?

10

Hvis den såkaldte baseline-beregning skal korrigeres som følge af ovennævnte spørgsmål, hvor meget bliver det samlede N-reduktionsbehov så mindsket?

11

Hvordan vil et nødvendigt review af den såkaldte baseline 2015 blive behandlet i relation til de vandplaner, der planlægges sendt i høring dette efterår?

12

Står det 100 % klart, at vandplanerne vil blive korrigeret, når den endelige baseline er fastlagt?

13

Hvornår formoder myndighederne at have konsolideret baseline, og hvordan tænkes dette indtænkt i vandplanerne?

14

Ang. den såkaldte baseline-review: Hvilke variable vil indgå i myndighedernes analyse? Der bedes om en opstilling heraf.

15

Hvor stor en procentvis kvælstofreduktion til Flensborg Fjord er planlagt frem til 2015 dels fra det danske opland til fjorden, dels fra det tyske opland til fjorden? Hvor stor er den allerede opnåede kvælstofreduktion i hhv. Tyskland og Danmark?

16

Hvor stor en kvælstofreduktion har Sverige planlagt frem til 2015 til vandområder som har forbindelse med danske vandområder?

17

Hvorfor fokuseres der alene på kvælstof som virkemiddel til at nå god økologisk tilstand i marine områder, når videnskaben peger på at andre parametre har stor betydning – fosfor, stenrev, muslingefiskeri mm.. Her kan henvises til DMU forskningsprojekt MAFIA, hvor der bliver forsket i disse ting. <http://www.mafia-alliance.org/>

18

Den danske kvælstofmålsætning er baseret på det såkaldte "ålegræsværktøj". Er det korrekt, at værktøjet er alt for generelt til at kunne forudsige belastninger og tilstande i et enkelt vandområde?

19

Er det korrekt, at ålegræsværktøjet ikke tager højde for forhold som temperaturændringer, P, muslingeskrab, stenrev, tilførsel af kvælstof fra åbne havområder m.v.?

20

Er det korrekt, når Dansk Hydraulisk Institut skønner, at ålegræsset vil være forsvundet fra Limfjorden i 2019 alene som følge af stigende vandtemperaturer?

21

Det fremgår af det foreløbige materiale, at man arbejder med et indgreb der benævnes: "Forbud mod pløjning af fodergræsmarker"

Hvad er rækkevidden af dette indgreb, hvordan påtænkes det gennemført i praksis og hvad er konsekvenserne for de berørte lodsejere ?

22

Det fremgår af det foreløbige materiale, at man arbejder med et indgreb der benævnes: "Ingen jordbearbejdning i efteråret"

Hvad er rækkevidden af dette indgreb, hvordan påtænkes det gennemført i praksis og hvad er konsekvenserne for de berørte lodsejere ?

Betyder det at man ikke må stubbehandle med stubharvning og anden form for jordbehandling efter høst eller er det først senere på året at man ikke må røre jorden ?

23

Miljøministeren anmodes om at bekræfte, at man ikke vil anvende kvælstofkvoter i det forslag, der sendes i høring ?

24

Indgår stenrev, der har vist sig at være et overordentlig omkostningseffektivt virkemiddel, i vandplanerne for fx Limfjorden, Det sydfynske Øhav og andre vandområder af lign. type?

25

Ministerens bedes redegøre for omkostningseffektiviteten af stenrev (seneste skøn over omkostninger pr. kg. N-ækvivalent).

26

Flere spændende alternative virkemidler bliver i disse år analyseret og resultaterne forventes at vil foreligge i løbet af få år. I hvilket omfang har ministeren indtænkt brug af alternative virkemidler i vandplanerne, herunder anvendelse i senere planperioder?

27

Hvis det viser sig, at der findes alternative virkemidler, der medvirker til at opfylde miljømålene samlet (fx stenrev), men som ikke har en direkte N-reducerende effekt, vil disse så blive foreslået anvendt og vil N-reduktionsmålet blive nedjusteret tilsvarende?

28

Hvis en god løsning (f.eks. minivådområder) ligger lidt længere ude i fremtiden, vil der så blive åbnet for brugen af tidsmæssige undtagelser i vandplanerne?

29

Vil miljøministeren sikre anvendelsen af undtagelsesbestemmelserne, hvis det viser sig hensigtsmæssigt, at de endelige løsninger bedst kan sammensættes af initiativer, der indføres over flere planperioder, som der er mulighed for at søge om.

Vedr. vandløb mm:

30

Vil reduceret vandløbsvedligeholdelse først blive sat i værk efter en tilbundsgående konsekvensanalyse (arealkonsekvenser og erhvervsøkonomi) og foregå som reguleringssager med fuld erstatning for tab ?

31

Hvilke forventninger til den fremtidige nedbørssituation er indarbejdet i konsekvens- og erstatningsberegningerne?

32

Er det korrekt forstået, at åbning af rørlagte strækninger, der måtte indgå i vandplanerne, vil blive behandlet som reguleringssager/restaureringssager med fuld erstatning for tab ?

33

Ved udmåling af erstatning ifm. åbning af rørlagte strækninger; indgår der da tab ifm. dårligere arrondering/markstruktur, anlæg af nye markveje, tilsanding af vandløb mv.?

34

Vil miljøministeren sikre, at der ikke blot bliver tale om tilbud af anvendelse af en tilskudsordning til de lodsejere, der berøres og lider tab som følge af vandplanerne mm.

35

Kender myndighederne den nøjagtige udbredelse og lokalisering af oversvømmelserne, og af virkningerne fra de påtænkte foranstaltninger til evt. iværksættelse, som jo er nødvendig viden i f.t. udformning af en erstatningsordning?

36

Er de negative effekter på drænsystemerne som følge af reduceret vandløbsvedligeholdelse medregnet i arealanalyserne? I givet fald hvordan?

37

Hvordan sikres lodsejere mod uventede konsekvenser, herunder tilslemning af drænsystem og andre uforudsete effekter?

38

Risikerer tiltaget med reduceret vandløbsvedligeholdelse af få konsekvenser for EU-støtten?

39

Hvordan er lodsejerne stillet, hvis vandløbsmyndigheden reducerer vedligeholdelsen udover det der fremgår af vandløbsregulativerne ?

40

I hvilket omfang vil man i DK bruge klassificeringen "stærkt modificeret" og "kunstigt"? I Tyskland drejer det sig iflg. forlydender om ca. 50 % af alle vandløb.

41

Hvordan vil man sikre, at reduceret vandløbsvedligeholdelse kun kommer til at ske i de vandløb/på de strækninger, der bliver udpeget i de endelige vandplaner?

42

Hvordan kan vandløbene også fremover blive i stand til at sikre afvanding i f.t. de stigende nedbørsmængder?

43

Hvilke overvejelser gøres der ang. alternativer i vandløbsvedligeholdelsen, f.eks. at der på delstrækninger gøres mere, medens der på andre strækninger gøres mindre, afhængig af de naturlige forhold i det enkelte vandløb, med henblik på at opnå mest miljø for pengene ?

Vedr. Markvanding mm:

44

Vil miljøministeren sikre, at der iforb. med behandlingen af vandplanerne mm ikke iværksættes foranstaltninger, der medfører indgreb el. på anden måde kommende reduktioner i mulighederne for markvanding set i forhold til de nuværende muligheder ?

45

Er der en sikker hydrologisk sammenhæng mellem vandløb og vandindvinding de steder, hvor der er lagt op til, at der skal ske en reduktion i vandindvindingstilladelse?

46

Er det korrekt, at de danske vandplaner bygger på gamle modeller og data fra Ribe og Sønderjyllands amter, mens vandplanerne for Schleswig-Holstein baseres på nyere værktøjer?

47

Er det nuværende vidensgrundlag tilstrækkeligt til at pålægge vandindvindere begrænsninger? Og tager vidensgrundlaget højde for ændringer i nedbørsforholdene?

48

Er det korrekt, at begrænsninger på markvandingen især vil ramme produktionen af højtstående afgrøder som f.eks. kartofler og frilandsgrontsager?

49

Er de grænseværdier for maksimal påvirkning af medianminimumsvandføringen i vandløb, som ligger til grund for planerne om reduktion af vandindvindingen (og som i øvrigt stammer fra 70'erne) på niveau med tilsvarende grænseværdier i vore nabolande?

50

Er der i forbindelse med udarbejdelsen af vandplanerne foretaget en faglig evaluering og validering af de grænseværdier for maksimal påvirkning af medianminimumsvandføringen i vandløb, som stammer fra 1970'erne, og med inddragelse af ny viden på området?

51

Der findes forskellige modelværktøjer, som kommunerne kan anvende til beregning af vandindvindingens påvirkning af vandføringen i vandløb. Er der foretaget en sammenligning og validering af de forskellige modelværktøjer? Er der sikkerhed for en fagligt korrekt og på tværs af kommuner ensartet sagsbehandling?

52

Er der fastsat nogen standard for hvilke beregningsværktøjer kommunerne kan anvende og hvilket datagrundlag med hensyn til hydrologiske og geologiske data, der minimum skal være til stede for at en kvalificeret beregning kan foretages? Og i hvilket omfang har kommunerne et sådant kvalificeret grundlag?

Vedr. Randzoner mm:

53

Er der en sikker effekt af 10 meter bræmmer langs vandløb, eller kan man opnå en større effekt ved at differentiere bredden af bræmmerne?

Andre spørgsmål:

54

Er miljøministeren enig i, at alle tiltag under Grøn Vækst-aftalerne, ud over at blive vurderet enkeltvis, også skal vurderes under ét fsva. spørgsmål om, den samlede effekt af foranstaltningerne, økonomiske konsekvenser, ekspropriation og brug af Vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser, af hensyn til opgørelsen og vurderingen af de samlede virkninger?

55

Spiller det efter ministerens opfattelse nogen rolle, at Grøn Vækst-tiltagene implementeres trinvist?

56

Har myndighederne vurderet på, hvor mange landbrug, der bliver så hårdt ramt, at indgrebene kan sidestilles med ekspropriation? Hvis nej ønskes en analyse heraf.

57

Hvor mange midler er der afsat til erstatning ifm. ekspropriationer?

58

Hvor mange midler er der afsat til erstatninger for:

Reduceret vandløbsvedligeholdelse,

Spærring for dræn og virkningerne i oplandet,

Alternativ standsning af drænenes funktion ved delvis knusning el. andet og virkningerne i oplandet,

Åbning af rørlagte strækninger

59

Lever man op til reglerne om offentlig høring, herunder i vandrammedirektivet, når der henses til den betydelige usikkerhed, der på nuværende tidspunkt synes at være i grundlaget til vandplanerne mm. ?

60

Hvis mål, virkemidler m.v. i vandplanerne hviler på et fagligt grundlag, der må justeres væsentligt, hvordan sikres så den nødvendige efterfølgende proces vedr. ny høring, inddragelse m.v. ?

Eyvind Vesselbo

Fra: Birgitte Josefsen
Sendt: 29. august 2010 13.58
Til: Eyvind Vesselbo
Cc: Erling Bonnesen
Til Eyvind

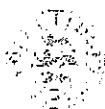
Hermed efter aftale spørgsmål som jeg gerne vil have at du medtager til Miljøministeren på mandag
Spørgsmål vedr. vandplaner- til Miljøministeren

1. Hvor stor en kvælstofreduktion kan der findes ved at alle kommunale kloaknet renovers og bliver intakte ?
2. Hvordan påvirker havstrømmene omkring Danmark miljøet. Herunder hvor meget kvælstof og fosfor tilføres der Danmark via havstrømninger ?
3. Hvilke initiativer er der igangsat i de lande der grænser op til Danmark både landfast og i de lande der grænser op til vores farvand
4. Hvor stor en kvælstof og fosfor reduktion leverer de lande der grænser op til Danmark, både landfast og grænser op til Danmark via vores farvande ?
5. Hvor stor bliver de økonomiske konsekvenser ved at skulle reducere med 10.000 ton kvælstof + 9.000 ton kvælstof ?
6. Hvilke samfundsøkonomiske konsekvenser vil reduktionerne medføre, i form af tabte arbejdspladser og tabt eksport af landbrugsprodukter ?
7. Er det korrekt at de tal/ den viden der lægges til grund for den plan der sendes i høring er viden og tal fra 2005
8. Hvor stor en belastning giver det på dyrkede arealer og i vores vandløb at kloaknet i byerne ikke kan modstå de store regnmængder, og der derfor er overløb af vandmængder ?

Med venlig hilsen

Birgitte Josefsen
MF

FOLKETINGET

Medlem af Folketinget (V)

Christiansborg
DK-1240 København K.

Tlf. +45 33 37 55 00
Dir. +45 33 37 45 59

www.ft.dk

29-08-2010

Linderoth, Malene

Fra: Nielsen, Mette Storgaard
Sendt: 25. august 2010 12:01
Til: MIM - Journal
Emne: VS: Spørgsmål vedr. vandplaner
docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK2265928>
SJ: -1

Til omslag

Fra: Søren Koushede [mailto:Soren.Koushede@ft.dk] **På vegne af** Thor Pedersen
Sendt: 25. august 2010 12:00
Til: Miljøministeren
Emne: Spørgsmål vedr. vandplaner

Kære Karen

Spørgsmål vedr. vandplaner:

1. Hvordan sikres det, at der ikke bliver tale om nogen form for "erstatningsfri"-regulering? (altså ikke noget med, at Kammeradvokaten vurderer osv. osv.).
2. Hvordan sikres det, at enkeltstående ejendomme i det åbne land ikke bliver pålagt en unødvendig udgift i forbindelse med bortskaffelse af spildevand efter en kommunalbestyrelses forgodtbefindende? Hvordan sikres det, at den enkelte bonde selv får mulighed for at vælge blandt forskellige fagligt underbyggede løsninger? – Spørgsmålet er foranlediget af, at jeg har hørt en borgmester udtale, at nu skulle bønderne ikke slippe for den udgift, som f.eks. byboere har i forbindelse med bortskaffelse af spildevand. Altså f.eks. etablering af spildevandsanlæg, faskiner m.v.
3. Er du venlig at sende mig de nye mål for områderne Roskilde Fjord og Isefjorden?

Med venlig hilsen

Thor

Linderoth, Malene

Fra: Thomsen, Svend Elberg
Sendt: 30. august 2010 10:27
Til: MIM - Journal
Emne: VS: Opfølgende spørgsmål vedr. vandplaner
docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK2270948>
SJ: -1

Vil I lægge i omslag

Fra: Søren Koushede [mailto:Soren.Koushede@ft.dk] **På vegne af** Thor Pedersen
Sendt: 30. august 2010 10:05
Til: Miljøministeren
Emne: Opfølgende spørgsmål vedr. vandplaner

Kære Karen

Vedrørende vandplanen.

Som opfølgning på mine tidligere spørgsmål, så mener jeg – som jeg også nævnte ved den tekniske gennemgang – at det er uforvarsomt at vedtage en så omfattende plan uden tilnærmelsesvis at kende de økonomiske konsekvenser.

Derfor har jeg to spørgsmål:

1. Du bedes tilsende mig beregninger over konsekvenserne – de samlede økonomiske byrder – for henholdsvis landmændene, for følgeerhvervene og for samfundet som helhed.
2. Hvordan er de dynamiske beregninger på beskæftigelseseffekten på længere sigt? Jeg tænker her især på mulige tabte arbejdspladser i udkantsområderne.

Jeg imødeser beregningerne, som måske ikke er lige lette, men som til gengæld er nødvendige, når vi skal tage stilling i Folketingsgruppen.

Med venlig hilsen

Thor

Linderoth, Malene

Fra: Manja Brichmann Andersen [Manja.Andersen@ft.dk]
Sendt: 26. august 2010 11:49
Til: MIM - Miljøministeriets hovedpostkasse
Cc: Anne-Mette W. Christiansen; Marie Kilsgaard Møller; Anne Frida Christiansen; Manja Brichmann Andersen
Emne: Manja Brichmann Andersen : Spørgsmål til ministeren ang. vandplaner. Att.: Ministersekretariat
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Blå
docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK2268906>
SJ: -1

Til ministersekretariatet

På Venstres gruppemøde i tirsdags meddelte Karen Elleman, at der kunne indsendes skriftlige spørgsmål til ministeren hvad angår vandplanerne inden mandag den 30. august.

I den forbindelse har Anne-Mette Winther bedt mig om at overbringe følgende to spørgsmål til skriftlig besvarelse og kommentarer:

Vil staten lave undersøgelser af saltvandsindstrømningen i Kolindsund som led i vandplanerne?
og

Er der lavet beregninger i forhold til et lokalt ønske om genetablering af Kolindsund?
(Man mener, man kan nedbinge CO2 udslippet betragteligt, hvis man genetablerer)

På forhånd tak for hjælpen!

Med venlig hilsen

Manja Brichmann Andersen

Politisk assistent
for MF Anne-Mette Winther
Christiansen (V)

Christiansborg
DK-1240 København K.

Tlf. +45 33 37 55 00
Dir. +45 33 37 54 57

www.ft.dk

Linderøth, Malene

Fra: Peter Juel Jensen [Peter.Juel.Jensen@ft.dk]

Sendt: 30. august 2010 13:28

Til: Bjerrum, Anders Rune

Spørgsmål til Ministeren om vandplaner efter aftale med Venstres gruppe:

Hvornår regner ministeren med, at Miljøministeriet/By- og Landskabsstyrelsen sender de 246 Natura 2000-forvaltningsforslag i offentlig høring?

Med venlig hilsen

Peter Juel Jensen
MF

FOLKETINGET

Medlem af Folketinget (V)

Christiansborg
DK-1240 København K.

Tlf. +45 33 37 55 00
Dir. +45 33 37 45 01

www.ft.dk
